

AKÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

Heydər Əliyev

DIPLOMAT

№ 04 (463) 15-21 Dekabr, Çileyə pês sal 2021
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet Qiyməti:
Rojnama heftename civakî û siyasi Hêjaye: 40 qəpik

Səh. 2

Prezident İlham Əliyev Brüsseldə Şimali Atlantika Şurasının iclasında iştirak edib

Səh. 9

Serok Barzanî bi boneya roja Ala Kurdistanê peyamek belav kir

17-ê KANUNÊ ROJA ALA NETEWE SÊ REHGÎNE KURDISTANÊ BONA KURD Û KURDISTANÊ PÎROZBE, BILA ALA SÊ RENGÎN HERTIM BILIND Û BILINDBE!

Səh. 10

Mesrûr Barzanî: Saziyên pêwendîdar hatine erkdar kirin ku bi hewara ziyarlêketiyan ve biçin

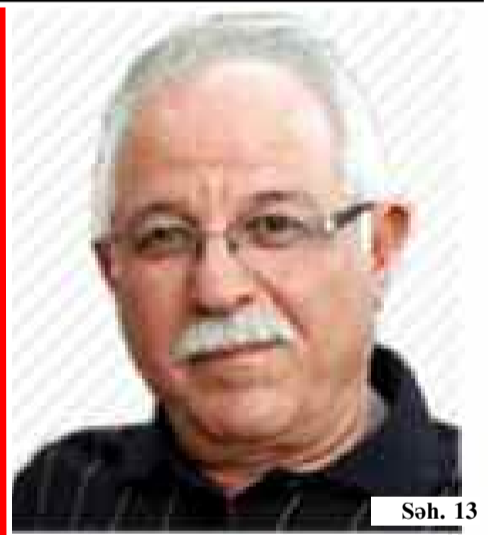
Səh. 19

Макгерк: США продолжают поддерживать Курдистан и Ирак

Səh. 12

Bllind İsmail: Posta serokkomariyê mafê PDKê ye

Səh. 13

Şêx Abdülislam Barzanî û Dewleta Kurdistanê û Otonomî û Dewleta Federe ya Kurdistanê...

Qafqazda Şəddadi Kürd dövləti

Səh. 7

Partî û Rêxistinên Kurdistanî Roja Ala Kurdistanê bi peyamek hevbeş pîroz kirin

Səh. 11

Başkan Barzani'den birlik ve kardeşlik vurgusu!

Səh. 8

PSK: Roja Alayê Kurdistanê û Pêşmerge Pîroz Be

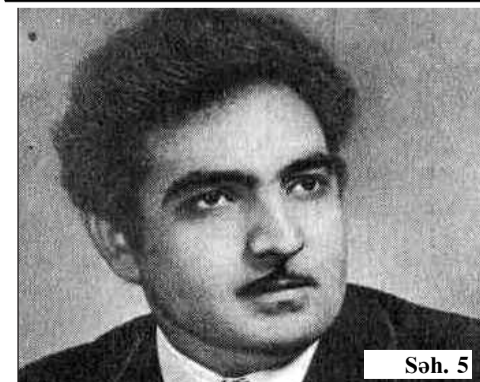
Səh. 12

Li Parlamenta Awüstûryayê biryara ji bo piştgiriya bi HDP'ê re

Səh. 10

Власти Курдистана создали приложение для борьбы с гендерным насилием

Səh. 19

Səh. 5

Kürd xalqının zəfər tarixindən

Səh. 10

Nûrî Brîmo: Armanca PKKê ew e statuya Herêma Kurdistanê nemîne

Səh. 8

BM: Uluslararası finans sisteminin reforma ihtiyacı var!

Səh. 18

Лидер курдов Кыргызстана который советовал самому президенту

Başkan Barzani'den birlik ve kardeşlik vurgusu!

Başkan Mesud Barzani, başkent Erbil'de Kadiri Tarikatının Kesnezani kolunun lideri Şeyh Nehro Kesnezani ve beraberindeki heyeti kabul etti. Tarafların yaptığı görüşmede,

Kürdistan, Irak ve bölgedeki gelişmelerin yanı sıra, toplumun tüm kesimleri arasında birlik ve kardeşlik ruhunun geliştirilmesine dikkat çekildi.

Başkan Barzani ve Şeyh Kesnezani'nin görüşmesinde, din-darlık ve birlikte yaşamın yüksek değerlerine saygı duyulması ve söz konusu değerlerin korunmasına vurgu yapıldı. Öte yandan taraflar görüşmede, Şeyh Nehro Kesnezani, Başkan Barzani'den Irak'ta istikrar ve birliğin sağlanması ve farklı kesimlerin yakınlaşması konusunda rolünü devreye koyması çağrısında bulundu. **PeyamaKurd**

Rusya'ya yaptırım çağrısı içeren tasarıya AP'den onay!

Moskova ile Kiev arasında askeri gerilim sürerken Avrupa Parlamentosu (AP) milletvekilleri bugünkü genel kurul toplantısında, gerilimin tırmanması durumunda AB'ye Rusya'ya karşı yaptırım uygulamaya hazır olması çağrısı yapan Ukrayna sınırındaki duruma ilişkin tasarımı oy çokluğuyla kabul etti.

Rusya'ya ilişkin yaptırım içeren tasarının oylamasında 548 milletvekili tasarının kabulü yönünde oy kullanırken, 69 milletvekili ret oyu verdi. 54 milletvekili ise çekimser kaldı.

Yapılan kararla ilgili AP milletvekilleri, onaylanan kararda özellikle AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell'e "AB Konseyi'nin Rusya'nın eylemleri hakkında bilgilendirilmesi, Konseyin ABD ve NATO ülkeleri ve diğer ortaklarla yakın koordinasyon

içinde, özellikle sert ekonomik ve mali yaptırımların kabul edilmesi gibi diğer ortak adımları hızlı bir şekilde kabul etmeye hazır olmasını sağlama" çağrısı yaptı.

AP milletvekilleri, Ukrayna'da gerilimin tırmanması durumunda

uygulanacak yaptırımların, AB'deki tüm varlıklarının dondurulması ve seyahat kısıtlaması getirilecek kişilerin listesinin genişletilmesinin yanı sıra, Rusya'nın SWIFT ödeme sisteminin çıkarılmasını içermesini öneriyor. **PeyamaKurd**

Rusya: İsrail, Şam Havalimanı'na füze saldırısı düzenledi!

Suriye'de yaşanan son saldırılarla ilgili açıklamada bulunan Rusya'nın Suriye'deki Tarafları Uzlaştırma Merkezi, İsrail Hava Kuvvetleri'ne ait 4 adet F-16 jetinin Şam Havalimanı'na 8 seyir füze-

siyle saldırı düzenlediğini bildirdi. Günlük basın toplantısında saldırılara değinen Rusya'nın Suriye'deki Tarafları Uzlaştırma Merkezi Başkan Yardımcısı Vadim Kulit şu ifadelerle yer verdi:

"İsrail Hava Kuvvetleri'ne ait 4 adet F-16 taktik uçağı Şam Havalimanı'nda hedefe 8 seyir füzesiyle saldırı düzenledi. Suriye Hava Savunması, Pantsir-S sistemleriyle İsrail uçaklarının fırlattığı 7 füzeyi imha etti."

Ayrıca Rus yetkili açıklamasında, "Hava saldırısı sonucunda bir maddi varlıklar deposu hasar gördü, bir kişi hayatını kaybetti" değerlendirilmesinde bulundu. **PeyamaKurd**

İŞİD, Diyala'da Irak ordusuna saldırdı: Ölü ve yaralılar var!

Diyala'nın Hemrin bölgesinde terör örgütü İŞİD tarafından Irak ordusu mensuplarına pusu kurulduğu ifade edildi.

Bölgedeki güvenlik kaynaklarından edinilen bilgiye göre, Hemrin'in Hawze bölgesinde terör örgütü İŞİD'in kurduğu pusu dolayısıyla 1 Irak askeri yaşamını yitirken, 4 asker de yaralandı.

Kürdistan idaresi dışında kalan Kürdistanî bölgelere saldırılarını yoğunlaştıran erör örgütü İŞİD çetelerinin, Irak askerlerinin geçişi

sırasında silahlı saldırı gerçekleştirildiği vurgulandı.

Son dönemde güvenlik boşluğunun olduğu bölgelerde terör örgütü İŞİD'in saldırılarında

artış görülüyor. İŞİD teröristleri, Irak ordusunun yanı sıra Peşmerge ve Kürdistanî bölgelerde Kürtlerin yaşadığı köylere de saldırılar düzenliyor. **PeyamaKurd**

BM: Uluslararası finans sisteminin reforma ihtiyacı var!

Dünyada gelişmelerle ilgili açıklamada bulunan Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres, eşitsizlikleri ve istikrarsızlığı artıran mevcut küresel finansal sistemin reforma ihtiyacı olduğunu ifade etti.

Düzenlediği basın toplantısında, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını, artan eşitsizlikler, azalan kaynaklar, yüksek enflasyon ve iklim krizinden son derece endişe duyduğunu belirten Guterres, "Bu durum hızla düzelmezse, daha zor zamanlarla karşı karşıya kalacağız" açıklamasında bulundu.

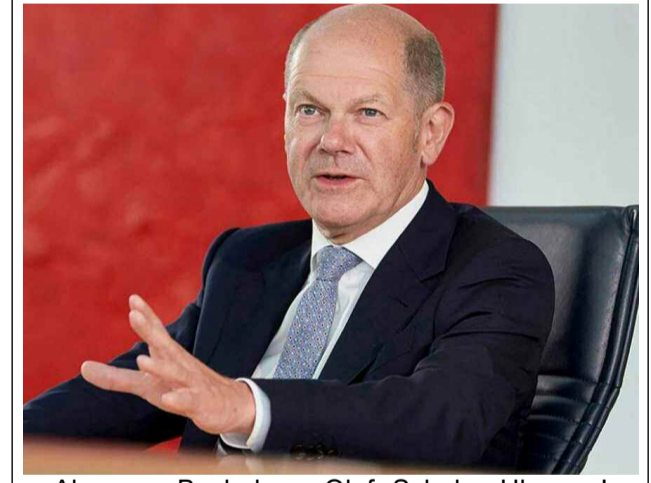
Salgında, ekonomik ve finansal alanda, iklim krizinde işlerin son derece kötüye gittiğini ve çirkinleştiğini dile getiren Antonio Guterres, "Tek çözüm dayanışma, dayanışma göstermemekse aptallık olur" ifadesini kullandı.

Guterres, Kovid-19'un yok olmadığını, aşuların da tek başına salgını ortadan kaldıramayacağını netleştirdiğini belirterek, Dünya Sağlık Örgütü'nün yıl sonuna kadar tüm dünya nüfusunun yüzde 40'nın aşılmasını hedefinin karşılanmadığını kaydetti.

Ayrıca açıklamasında, "98 ülke yıl sonuna kadar bu hedefi karşılayamadı, 40 ülke ise nüfusunun yüzde 10'unu bile aşılamadı" diyen Guterres şu ifadelerle yer verdi:

"Düşük gelirli ülkelerde nüfusun yüzde 4'ünden daha azına aşı yapılabildi. Yüksek gelirli ülkelerde ise aşılama oranı Afrika ülkelerinden 8 kat fazla. Afrika yüzde 70 oranında aşılama hedefini 2024'e kadar karşılayamayacak." **PeyamaKurd**

Almanya Başbakanı Scholz'dan: Avrupa'nın sınırlarına dair açıklama

Almanya Başbakanı Olaf Scholz, Ukrayna'nın doğusundaki gerilime ilişkin, sınırlarının değişmemesinin Avrupa için büyük önem taşıdığını dile getirdi.

Scholz, Brüksel'de yapılan Avrupa Birliği (AB) Liderler Zirvesi sonrası Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ile ortak basın toplantısı gerçekleştirdi.

Zirvede Ukrayna'nın güvenliği konusunu görüştiklerini kaydeden Scholz, bu konuda AB üyeleri arasındaki dayanışmayı görmekten mutlu olduğunu dile getirdi.

Scholz, "Avrupa sınırlarının yerinden oynaması bizim için büyük önem taşıyor. Bu güvenlik konusu herkes için geçerli. Bu ancak Avrupa'daki ortak güvenlik ilkesine saygı gösterilerek başarılabilir" diye konuştu. Scholz, sınır ihlali durumunda buna tepki verilmesinin hesaba katılması gerektiğini belirtti. **PeyamaKurd**

Başbakan, Şeyh Kesnezani ile Irak-Kürdistan'ı görüştü!

Başbakan Mesrur Barzani ile Şeyh Kesnezani, Irak ve Kürdistan Bölgesi'ndeki gelişmelere dikkat çekti. Başkent Erbil'de Kürdistan Bölgesi Başbakanı Mesrur

Barzani, Kadiri Tarikatının Kesnezani kolunun lideri Şeyh Nehro Muhammed Kesnezani ile bir görüşme gerçekleştirdi.

Tarafların gerçekleştirdiği görüşmede Irak'ın genel durumunun yanı sıra Kürdistan Bölgesi'nde barışçıl birlikte yaşam konusuna değinildi. Ayrıca taraflar görüşmede, hoşgörü ve dengelik kültürünün gelişmesinin önemine vurgu yapılırken, şiddetle mücadele ve sorunların diyalog ve anlayışla çözülmesi gerektiğinin altı çizildi. **PeyamaKurd**

"Kürdistan farklı ulus ve dinlerin birlikte yaşam yurdudur"

Ezidi Kürtlerin Ezi Orucu Bayramı dolayısıyla Başkan Mesud Barzani tarafından tebrik mesajı yayımlandı. Ezidi Kürtlere mesaj yayımlayan Başkan Mesud Barzani, "Ezi Orucu Bayramı'nın gelişi dolayısıyla Kürdistan ve tüm dünyadaki Ezidi kardeşlerime en sıcak tebriklerimi sunuyorum" ifadesini kullandı.

Başkan Barzani, Ezi Orucu Bayramı'nın Ezidi Kürtlerin yaşadığı acıların sonlanmasıyla birlikte mutluluk, huzur ve bahtıyarlığa vesile olmasını dileyerek, "Kürdistan farklı ulus ve dinlerin birlikte yaşam yurdudur" sözlerine yer verdi.

Ayrıca Başkan Barzani mesajında, kardeşlik ve birlikte yaşam kültürünün korunması ve derinleştirilmesine vurgu yaparak, "Bayramınız kutlu olsun, bayramlarınızın her zaman güzellik ve barış içerisinde olmasını ümit ediyorum" dedi. **PeyamaKurd**

NATO'nun askeri bütçesi 1 milyar 560 milyon avro olarak belirlendi

NATO'dan yapılan açıklamada, 2022 için sivil bütçesinin 289 milyon 100 bin avro, askeri bütçesinin ise 1 milyar 560 milyon avro olacağı ifade edildi.

Bütçe ile ilgili yazılı açıklamaya göre, sivil bütçe NATO'nun siber tehditlere adaptasyonu nedeniyle 2021'e oranla yüzde 8,9'luk artışla 289 milyon 100 bin avroya çıkarıldı.

NATO'nun aldığı karara göre, 1 milyar 560 milyon avro olarak belirlenen askeri bütçe ise geçen seneye oranla yüzde 3 azaldı.

Öte yandan açıklamada, büyük inşaat, komuta ve kontrol

sistemi yatırımlarını içeren NATO Güvenlik Yatırım Programı (NSIP) ise 2022 için en fazla 790 milyon avro olacağı belirtildi.

Sivil bütçe, sivil personel, işletme maliyetleri ve sivil pro-

gram harcamaları için fon sağlarken, askeri bütçe, NATO karargahlarının, dünya çapındaki programların, misyonların ve operasyonların işletme maliyetlerini kapsıyor. **PeyamaKurd**

Türkiye Meclis'te bu defa kadın vekiller kavga etti, erkek vekiller ayırdı

Türkiye Meclisindeki bütçe görüşmelerinde, AKP'li Bahar Ayvazoğlu'nun CHP'li vekillerin üzerine yürümesi üzerine kadın vekiller arasında çıkan arbedeyi erkek milletvekilleri araya girerek ayırmak zorunda kaldı. 2022 yılı merkezi yönetim bütçe kanun teklifinin maddeleri görüşüldüğü Meclis Genel

Kurulu, bu defa kadın milletvekilleri kavga etti

Bütçe görüşmelerinin 11. gününde söz alan AKP Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu, 10 dakikalık konuşmasının büyük bölümünde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, CHP'li milletvekilleri ve CHP'yi hedef aldı.

Ayvazoğlu'nun ağır sözleri üzerine CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, salondaki tüm CHP milletvekilleri için 2'şer dakika sataşmadan söz istedi. Meclis Başkanvekili Haydar Akar da bu talebi olumlu karşılayınca iktidar ve muhalefet vekilleri arasında gerginlik yaşandı.

Meclis Başkanvekili Akar, oturuma ara verdiği sırada önce MHP ve CHP arasında tartışmalar yaşandı. Bu sırada AKP Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu ile İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırır, CHP sıralarındaki Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın üzerine yürüdü.

AKP ve CHP'li kadın vekiller arasında yaşanan kavga ve arbedeyi araya giren erkek milletvekilleri ayırdı. **PeyamaKurd**

Xoşnaw: Erbil'de can kaybı 11'e yükseldi!

Başkent Erbil'de meydana gelen sel felaketi ile ilgili açıklamada bulunan Vali Umed Xoşnaw, yaşamını yitirenlerin sayısının 11'e yükseldiğini duyurdu. Açıklamada bulunan Erbil Valisi Umed Xoşnaw, dün gece itibarıyla şiddetli yağışlardan dolayı vilayet sınırlarındaki birçok mahalle ve bölgede meydana gelen selde yaşamını yitirenlerin sayısının 11'e yükseldiğini ifade etti.

"Sele kapılan 3 kişinin cesedine ulaşılmadı"

Vali Xoşnaw açıklamasında, yaşamını yitirenlerden birinin 10

aylık bir çocuk olduğunu belirterek, sele kapılan 3 kişinin cesedine ulaşılamadığını belirtti.

Daha önce açıklamada bulunan Vali Xoşnaw, sel nedeniyle Daratu Mahallesi'ndeki iki evde 5 kişinin

hayatını kaybettiğini, 1 kişinin de yıldırım çarpması sonucu yaşamını yitirdiğini belirtmişti. Vali Xoşnaw, Qoştepe köyünde de 1 çocuğun selde hayatını kaybettiği bilgisini paylaşmıştı. **PeyamaKurd**

Erbil'deki can kayıpları için BM'den taziye mesajı!

Başkent Erbil'de meydana gelen sel nedeniyle hayatını kaybedenler için Birleşmiş Milletler Irak Yardım Misyonu (UNAMI) tarafından taziye mesajı yayımlandı.

Erbil'deki sel felaketine yönelik resmi Twitter hesabından açıklama yayımlayan Birleşmiş Milletler Irak Yardım Misyonu (UNAMI), "Kürdistan Bölgesi'ndeki selden derin endişe duyuyoruz" mesajında bulundu.

BM Misyonu açıklamasında, "Selden dolayı hayatını kaybedenlerin ailelerine taziye dilekçelerimizi iletiyor, yaralılara acil şifalar diliyoruz" sözlerine yer verdi.

UNAMI açıklamasının sonunda, selde evleri ve malları zarar gören vatandaşlara da geçmiş olsun mesajını paylaştı.

Erbil'de yaşanan sel felaketinde biri 10 aylık bebek olmak üzere 12 kişi yaşamını yitirdi. Sel felaketinde yüzlerce ev zarar gördü. **PeyamaKurd**

Son göçmen grubu Kürdistan Bölgesi'ne döndü!

Avrupa'ya geçmek üzere Belarus-Polonya sınırında bulunan Kürt göçmenlerin Kürdistan Bölgesi'ne dönüşü tamamlandı. Başbakan Mesrur Barzani'nin talimatı sonrası dönüşler sürerken son göçmen grubu Belarus'un başkenti Minsk'ten başkent Erbil'e döndü. Sınırdaki bulunan 258 kişilik göçmen grubu akşam saatlerinde Minsk'ten Kürdistan Bölgesi'ne dönüş gerçekleştirdi.

Uçuşla gelen son gruba birlikte 10'uncu göçmen grubu Erbil'e dönmüş oldu. Ayrıca bu son gruba birlikte şimdiye kadar 3 bin 823 göçmen Belarus'tan Kürdistan Bölgesi'ne dönmüş oldu. **PeyamaKurd**

Mesrûr Barzanî: Saziyên pêwendîdar hatine erdkar kirin ku bi hewara ziyanlêketiyên ve biçin

Serokê Hikûmeta Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî ji ber rabûna lehiyê li çend taxên bajarê Hewlêrê peyamek belav kir.

Peyama Serokê Hikûmeta Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî waha ye:

Mixabiniyeke mezin ve ji ber barana tund û bihêz a duh şev û ber bi sibeha îro, lehî li çend gund û navçeyên bajarê Hewlêrê rabûye û di encamê de hejmarek hemwelatîyan jiyana xwe ji dest da û ziyaneke mezin ê madî jî derketîye holê. Serxweşiyê li wan malbat û merivên wan dikim û hevhemê wan im. Ji xwedayê mezin hêvî dikim ruhê wan bixe ber dilovaniya xwe.

Saziyên pêwendîdar hatine erdkar kirin, ku bîlez bi hewara ziyanlêketiyên ve biçin û çî pêwîst be bo alîkariyê û dabîna kirina pêdiviyên wan bikin.

Mesrûr Barzanî

Serokê Hikûmeta Herêma Kurdistanê **BasNews**

Yekîtiya Ewropayê bi bersivdayînê gef li Rûsyayê xwar

27 endamên Yekîtiya Ewropayê plan dikin ku Rûsyayê jî bi dîplomayê biheştin, pêkanînan lê ferz bikin. Yek ji van pêkanînan jî dibê ku girtina xeta gazê ya Nord Stream 2 be û bi vî rengî derbe giran li sektora finansê ya Rûsyayê bê xistin.

Mîna ku di hate payin, serokên hikûmet û dewletan ên 27 welatên Yekîtiya Ewropayê di civîna bilind a Yekîtiya Ewropayê de bi rengekî eşkere hişyarî dan Rûsyayê. Di danezanê de hate ragihandin ku êrişê hîn bêhtir a leşkerî ya li ser Ukraynayê wê 'encam û malîyeta xwe mezin be'. Pêkanînan ku bi hevkarîna re têne koordînekirin weke mînak hatin nîşandan. Hate ragihandin ku bicihkirina leşkerî li ser sînorê Ukraynayê ji aliyê Rûsyayê ve û aloziya ku bi gotinê êrişkar rû daye, divê taviî jî holê bêna rakirin.

Yekîtiya Ewropayê piştigiriya tam ta serwerî û yekparebûna xaka Ukraynayê. Şansolye Olaf Scholz û serokên din ên dewlet û hikûmetan eşkere nekirin ku kîjan pêkanîna dikarin bêna ferzkirin.

Lê belê li gorî dîplomatan, pêkanînan li ser şîrketên dewletê û olîgarkên nêzî Serokdewletê Rûsyayê Vladimir Pûtîn mijara nîqaşê ne.

Rawestandina xeta gaza xwezayî ya Nord Stream 2 a ji Rûsyayê diçe Elmanyayê û derxistina Rûsyayê ji sîstema dayîne ya Swift di nava alternatîfan de ne.

Banka eger nikaribin sîstema Swift bi kar bînin, ji ber ku li derveyî sîstema finansî ya global têne hiştin, ev yek dikare encameke kujer li wan bike.

Her wiha li ser Belarûsê û krîza koçê jî biryareke derbasbûnê ya krîtîk hate dayîn. 27 welatên Yekîtiya Ewropayê destnîşan kirin ku ew dixwazin piştigiriyê bidin vegera mirovên li Belarûsê asê mane û dixwazin sînorê derve yê Yekîtiya Ewropayê biparêzin. **anfkuudi.com**

Serok Barzanî bi boneya roja Ala Kurdistanê peyamek belav kir

Serok Mesûd Barzanî bi boneya Roja Ala Kurdistanê peyamek belav kir û tê de ragihand, din sibêrê ve alê de, em hemû serbilind in.

Serok Barzanî bi boneya Roja Ala Kurdistanê germtirîn pîrozbahî arasteyî malbatên şehîdan, Pêşmergeyên qehreman û hemû welatîyên Kurdistanê kir.

Serok Barzanî di peyama xwe de got: "Ala Kurdistanê hêmayê azadîxwazî û aştîxwaziya gelê Kurdistanê ye û ji bo wê xwîn û qurbanîyên mezin dane. Ala Kurdistanê nîrxekî hevpar û sembola yekîtiya neteweya me ye. Ev alîkariya welatîyên Kurdistanê ne û ji bilî hebûna bîr û baweriyên cuda, di

şêrê ve alê de em hemû serbilind in û xwedî şanazî û nasname ne. Di roja Ala Kurdistanê de pêdagiriyê li peyama aştîxwazane û pêkvejiyanê ya gelê Kurdistanê dikin."

Di peyama Serok Barzanî de hat got: "Bi hezar silav li giyanê pak ê wan şehîdan ku ji bo ala Kurdistanê giyanê xwe feda kirine." **BasNews**

Nûrî Brîmo: Armanca PKKê ew e statuya Herêma Kurdistanê nemîne

Endamê Komîteya Navendî ya Partiya Demokratîk a Kurdistanê - Sûriye (PDK-S) Nûrî Brîmo ragihand, PKKê bi êrişê li ser deriyê sînorê Pêşabûrê, armanc dike statuya Herêma Kurdistanê nemîne.

Derbarê êrişê duhî ya alîgirên PKKê li ser deriyê sînorî ya Pêşabûrê de, Endamê Komîteya Navendî ya PDK-Sê Nûrî Brîmo ji K24ê re ragihand, "Li şûna ku em wek xelkê Rojavayê Kurdistanê spasiya Herêma Kurdistanê û Serok Barzanî bikin ku ji roja destpêkê ya krîza Sûriyê ve helwesta wan li hemberê gelê Rojavayê Kurdistanê erênî bû û pêşwazî li zêdetir ji 300 hezar koçber kirin û di rojên zehmet de xwedî li Rojava derketin, mixabîn hin tîkderan êrişî deriyê Pêşabûrê kirin û armanc kesên li pişt wan êrişkeran jî ew e, rewşa Herêma Kurdistanê tîk bidin."

Di berdewamiyê jî de Brîmo got: "Êrişê li ser deriyê Pêşabûrê nakeve berjewendiyên Rojava û Herêma Kurdistanê, lê belê ev ajawa, tevlihevî û êrişê dikeve berjewendiyên dijminên Kurdan."

Herwiha Brîmo: "Em wek PDK-S, em li dijî ve êrişê ne. Herwiha em dibêjin niha dema wê ye ku xelkê Rojavayê Kurdistanê û xelkê seranserê Kurdistanê dengê xwe li hember PKKê bilind bike û jê re bibêje 'na' û êdê bes e ev kiryar û armanc kirina doza Kurdî. Divê PKKê biçe pîrsa Kurdî li Bakurê Kurdistanê bi awayekî siyasî çareser bike û dest ji bîjardeyên leşkerî berde."

Brîmo: "Êrişê li ser Pêşabûrê nakeve xizmeta xelkê Rojava û dê zîyanê jê bibîne. Ji ber ku bi rojane çendî xwarin, vexwarin û dermanan ji Herêma Kurdistanê derbas Rojava dibê. Dema Korona li

Rojavayê Kurdistanê belav bûye, Herêma Kurdistanê amêr û pêwîstiyê bijîşkî şandin Rojava. Eger ev derfê bî girtin, Rojavayê Kurdistanê dê bixeniqe."

Derbarê rewşa Rojavayê Kurdistanê de jî Brîmo got: "Me çendînan caran gotiye, eger PYD xwe ji PKKê cuda neke, eger PKK destêwerdanê di Rojava de neke û eger PKK pêwendiyên xwe yê bi Îran û Şamê re li dijî Rojava bi kar neyîne, dê diyaloga Kurdî jî bi pêş bikeve û dê rewş baştir bibe. Lê armancê PKKê ew e, statuya Herêma Kurdistanê nemîne û Heşda Şeibî derbasî Herêma Kurdistanê bibe." **BasNews**

Li Parlama Awûstûryayê biryara ji bo piştigiriya bi HDP'ê re

Wekîlên SPO bi mijara "Doza girtinê ya li dijî HDP'ê" pênşûmeyek pêşkêş kirin û li Parlama Awûstûryayê bi yekdengî hate qebûl kirin. Parlama bang li hikûmetê kir ku ji bo demokratîkbûna Tirkiyeyê hewl bide. Li Awûstûryayê wekîlên partiyê muxalefê Partiya Sosyal Demokrat (SPO) Katharina Kucharowitz û Petra Bayr pênşûmeyek bi ser navê 'doza girtinê ya li dijî HDP'ê' pêşkêşî komîsyona lêkolînkirina pênşûmeyan a parlamenta neteweyî kirin.

Pênşûmeya ku daxwaza piştigiriya ji bo HDP'ê ji hikûmeta Viyanayê dike, piştigirî ji endamên endamên hikûmetê yê li komîsyonê wergirt.

Bi vî rengî di pênşûmeyê de ku ji aliyê Parlama Awûstûryayê ve hate qebûl kirin di serî de Wezîrê ji Karên Navneteweyî û Ewropayê berpirsyar bang li hikûmeta bi serokwezîrtiya Karl Nehammer dike. Di biryarê de hate ragihandin ku ji bo Tirkiye demokratîk bibe û bibe dewleteke hiqûqê, divê hikûmet hewl bide û divê HDP neyê girtin.

Di biryarê de hate bîbîrxistin ku HDP sêyemîn

partiya herî mezin a li Tirkiyeyê ye û hate gotin, "Eger HDP bî girtin wê hingî Tirkiye hiqûqa navneteweyî û peymanên ku aliyekî wê ne binpê kiribe." Di metna biryarê ya Parlama Awûstûryayê de ji bo temsîla sîstema pîralî ya li Tirkiyeyê îşaret bi girîngiya hebûna HDP'ê hate kirin û hate destnîşankirin ku îdfayê dadgeriya Tirk ên ku HDP'ê pênşûndar dike bêbingeh in. **anfkuudi.com**

Partî û Rêxistinên Kurdistanî Roja Ala Kurdistanê bi peyamek hevbeş pîroz kirin

Partî û Rêxistinên Kurdistanî û şaxên wan li dervayî welat bi peyameke hevbeş roja Ala Kurdistanê bi peyamekî hevbeş pîroz kirin.

Peyama pîrozbahiyê waha ye:

Li seranserê cihanê remz û sembola hemû neteweyan heyê. Ala rengîn jî remz û sembola milêta Kurde.

Di roja 17yê Çileyê pêşîn a 1945an de li bajarê Mehabad a Rojhilatê Kurdistanê komeke gencên Kurd ku endam û pêşmerge PDK- Îran bûn, Ala Kurdistanê li ser avahîya Mehkemeya Mehabadê ve darve kirin.

Parlamentoya Herêma Kurdistanê di roja 11yê Mijdara 1999an de 17yê Çileyê pêşîn

weke Roja Ala Kurdistanê îlan kir.

Ala Kurdistanê ya ku îro hatiyê qebûl kirin, di 1920'î de ji alî Teşkilatî Îctîmaîye Cemiyetî ya Kurdan ve bi biryarekê hatiyê qebûl kirin.

Di 1927 an ew ala ku di 1920'ê de hatibû qebûl kirin, ji aliyê Xoybûnê ve li çiyayê Agirîyê hate bilind kirin.

Ala Kurdistanê di 1932ê de li ser herdu bergên Hawarê, no: 11 (10 Çiriyê Pashîn 1932) bi rengîn hatiyê çapkirin.

Hikûmeta Komara Kurdistanê Ala Kurdistanê ya ku di 1919an de ji alî Teşkilatî Îctîmaîye Cemiyetiyê ve hatibû tesbîtkirin qebûl kir. Lê, li kêleka roja wê, rismê du simbilên genim û li pişt wê jî çiyayek û dareke çamê lê

zêde kirin û bi guloverî jî li ser wê Dewletî Cumhuriyetî Kurdistan nivîsîn û ew wek ala Komara Kurdistanê qebûl kirin. Beriya ku Komara Kurdistanê birûxe, Pêşewa Qazî Muhemmed Ala Kurdistanê ya Komara Kurdistanê dide Mela Mistefa Barzanî yê nemir û weha dibêje: "Vê Ala Kurdistanê li bal xwe biparêze! Umîdwar im hûnê nehêlin ev alaya hanê bikeve erdê."

Ev Ala ya Kurdistanê, wek nirxekê neteweyî e ve ji 101 sal e ku wek Ala ya Kurdistanê tê qebûl kirin.

Ev roj roja ku bi hestên neteweyî, niştimanî lîxwedî derketin û hildana Ala Kurdistanê ye. Divê ev ala jibo hemû Kurdistanîyên cihanê wek Ala ya Kurdistanê bê qebûl kirin.

Em wek Partî û Rêxistinên Şaxên li dervayî Welat kû li xwarê hatine bi navkirin, Roja Ala Kurdistanê, bi ruheki neteweyî û bi dilekî germ roja Ala Kurdistanê li gelê Kurd pîroz dikim.

HER TIM BİLİNDBE ALA RENGİN

PDK, PSK, PAK, PDK- Îran, PDPK-S, PDK- Rojhilat, PDK-S, PAK Rojhilat, PDKS(PARTÎ)PYK-Sûrye, Teverga Çaksazîya Kurd-Sûrye, Şepêla Pêşeroja Kurdistan'a Sûrye. **BasNews**

Serok Barzanî: Kurdistan serzemîna pêkvejiyana netewe û olên cuda ye

Serok Mesûd Barzanî bi boneya hatina cejna Rojiya Êzî peyameke pîrozbahiyê belav kir

Serok Mesûd Barzanî bi boneya hatina cejna Rojiya Êzî, pîrozbahî li tevahiya êzidiyên Kurdistan û cihanê kir.

Serok Barzanî di peyama xwe de ragihand, "Bi boneya hatina cejna Rojiya Êzî, germtirîn pîrozbahî li xwişk û birayên êzidî li Kurdistan û seranserê cihanê dikim. Hêvîdar im ev cejn, şadî, aramî û bexteweriyê ji xwişk û birayên Êzidî re bîne û dawî li êş û azarên wan were."

Serok Barzanî tekez dike: "Kurdistan serzemîna pêkvejiyana netew û olên cuda ye û tekeziyê li parastina ferhenga birayetî û pêkvejiyanê û kûrkirina wê dikim."

Serok Barzanî di peyama xwe de dibêje: "Cejna we pîroz be, hêvî dikim hûn hemû cejnên xwe di xweşî û aştiyê de bikin." **BasNews**

Malbata Şenyaşar: Cihê ku edalet tune be wê nan jî tune be

Malbata Şenyaşar a ku li Rihayê nêzî salekê ye ji bo edaletê tédikoşin bal kişandin ser krîza aboriyê û got "Li cihê ku edalet tunebe wê nan jî tunebe."

Emîne Şenyaşar a ku di 14'ê Hezîrana 2018'an de li Sirûca Rihayê parêzvan û xizmên parlementerê AKP'ê Îbrahîm Halîl Yildiz hevjinê wê û du kurên wê kuştibûn, tevî kurê xwe Ferît Şenyaşar ê ku di êrîşê de birîndar bûbû, li pêşiya Dadgeha Rihayê ji bo edaletê tédikoşin. Çalakiya wan a nobetê di 9'ê Adarê de dest pê kiribû.

Malbatê di roja 284'an a çalakiyê de li ser hesabê xwe yê twitterê ev peyama weşand "Li cihê ku edalet tune ne hizûr ne jî nan wê tunebe. Dadger ji tirsan nikarin peywira xwe bi cih binin." **anfkuirdi.com**

Pira 2'emîn a Deriyê Sînor ê Pêşxabûrê jî hate girtin!

Hêzên PDK'ê pira duyemîn a Deriyê Sînor ê Pêşxabûrê jî girtin. Hêzên PDK'ê ku Deriyê Sînor ê Pêşxabûrê (Aliyê Başûrê Kurdistanê yê Deriyê Sînor ê Sêmkayê) serê sibehê bi blokên metal girtin, pira duyemîn a li ser sînor jî li çûn û hatinê girtin. PDK'ê blokên hesin ên pira duyemîn jî rakirin û rê girtin. Her wiha hêzên xwe yê polîs li ser sînor bi cih kir. PDK'ê serê sibehê aliyê Pêşxabûrê yê deriyê sînor bi blokên metal girtibû. **anfkuirdi.com**

Alîgirên PKK êrîşî deriyê Pêşabûr kirin û hejmarek pêşmerge birîndarkirin, derî hate girtin

Li ser êrîşî Ciwanên Şoreşger û alîgirên PKK li ser deriyê sînorî yê di navbera başûr û rojavayê Kurdistanê de, Berpîrsê xala sînorî yê Pêşabûr Şewket Berbuharî daxuyaniyek belav kir û ragihand, di encama wê êrîşê de, hejmarek ji pasewanan birîndar bûn.

Daxuyaniya Berpîrsê xala sînorî yê Pêşabûrê:

Ji heyama sê mehan ve ye bi

biryara PKKê du kon li xala sînorî Sêmkayê ya di navbera Herêma Kurdistanê û Rojavayê Kurdistanê de hatine vegirtin û rojane bi neçarî xelkê tê de tê komkirin û wan bi bilindkirina al û sembolen PKKê û bi avêtina diruşman li dijî Herêma Kurdistanê han didin. Tevî hemû şerfirota PKKê, lê belê ji ber berjewendiyên giştî û berçav-girtina rewşa xelkê xweşewîst ê Rojava, me xwe girtiye û ti me ti

karvedan nîşan nedaye.

Lê mixabin îro Çarşemê 15/12/2021 ew di ber wê de ranewatiyan û zêdetir ji sed kesî û li ber çavê xelkê û asayîşa Sêmkayê, êrîş ber bi xala me Pêşabûrê anîn.

Di encama wê êrîşê de, hejmarek ji pasewanan bi giranî birîndar bûn û camên otomobîla agirkujê ya xala sînorî şikandin. Armanca PKKê ji vî karî, tenê derxistina alozî, tevlihevî, xirabkirina rewşa Herêma Kurdistanê û rêgirtin li berjewendiyên gelê Kurd li Rojavayê Kurdistanê ye. Pêşabûr take rîya çûnûhatina xwişk û birayên me ne û rêya dabînkirina debara xelkê Rojavayê Kurdistanê ye. Ji ber wê PKK bi van karan û girtina xala sînorî ya Pêşabûrê, mebesta wê ew e ziyana bigihe xelkê sivil ê Rojava. PKK bi xwe jî berpîrs e di rawestandina çûnhatinê û girtina vê xala sînorî. **avestakurd.net**

Dije Terora Kurdistanê: 2 qaçaxçiyên çekan ê DAIŞî li Hewlêrê hatine destserkirin

Hevpeymanîya navdewletî ya li dijî DAIŞê ragihandiyê ku Dije Terora Kurdistanê di operasyonêkê de 2 qaçaxçiyên çekan ê DAIŞî destser kirine. Hevpeymanîya Navdewletî ya li dijî DAIŞê îro ji ser hesabê xwe yê tora medyaya civakî ji ser hesabê xwe yê Twitterê belav kiriye îro Dije Terora Kurdistanê çend operasyon li herêma Zeytûnê ya bajarê Hewlêrê encam daye û 2 qaçaxçiyên çekan ê DAIŞê hatine destserkirin.

Herwiha di berdewamiyê jî de hatiyê ragihandin operasyonên wisa rêliber DAIŞê digirin ku qaçaxçîtiya çekan bike û çekan hilbigire û wan veguhêze. **BasNews**

KOMKAR Nürnberg civînek serkeftî li darxist

Bi amadebûna endame komîta karger birêz M. Ali Dogan û serokê KOMKAR Mûnihe Adnan Sütçü li Nürnberg civînek li ser pêşeroja KOMKARê pêkhat.

Di civîne da birêz Dogan agahdarî li ser pêşeroja KOMKAR û pratîkên komîta karger agahî da. Beşdarên civînê hemû razîbûna xwe ji bona rezkirina rêxistinê ji nûva nîşandan. Di êncama civînê da komîteyek bona amadekirina komcivînê hat hilbijartin. **Dengê Kurdistan**

Beşek ji rêyên serekî yên Hewlêrê hatin daxistin

Şeva borî 16.12.2021ê baraneke tund li Herêma Kurdistanê û bi taybet jî li Hewlêrê barî û brûsk jî lê didin.

Ji ber wê barana tund lehî rabûn, tîmên rêveberiya berevaniya şaristaniya Hewlêrê rêya serekî ya Hewlêr – Şeqlawa û beşek ji rêyên serekî û neserekî yên din jî daxistin. Ji ber heman sedeman tîmên berevaniya şaristaniyê rêya serekî ya Hewlêr – Kerkûkê jî daxistin.

Berî naha parêzgerê Hewlêrê Umêd Xoşnaw ragehand: "Mixabin ji ber lehiyê derveyî ziyarên madî ziyarên canî jî hene."

Umêd Xoşnaw ragehand: ji ber lehiyê 8 kes û kesek jî brûskê lê daye û bi giştî 9 kesan canê xwe ji dest dane û 4 karmendên tîmên berevaniya şaristaniyê jî birîndar bûne. **BasNews**

Fransa tedbîrên li dijî rêwiyên ji Brîtanya berfirehtir dike

Hikûmeta Fransa bo rê li ber belavbûna cureya vîrusa korona ya bi navê Omicronê bigire tedbîrên dijî rêwiyên ji Brîtanya berfirehtir kir. Li gor tedbîrên nû, ji Şemiyê pê ve bi tenê di şertên "mecbûr" de rêwî dê karibin ji Brîtanya derbazî Fransa bibin.

Bo ketinê hindurê Fransa dê testa PCR ya negatîf ya di kêmtir ji 24 saetan de hatiye kirin were nîşan dan ku ew dem berê 48 saet. Karbidestên Fransa ji rêwiyên dixwazin ku 48 saetan jî di karantînê de bimînin.

Berdevikê hikûmeta Fransa Gabriel Attal dîyar kir ku ew jiber Omicronê tedbîran ji berê tundtir dikin. Ajansa nûçeyan ya Reutersê dîyar kir ku tedbîrên nû dijî rêwiyên wan jî ku dixwazin bo ger û kar derbazî Fransa bibin hatine ragihandin. **BasNews**

Bilind Îsmail: Posta serokkomariyê mafê PDKê ye

Endamê Serkirdayetîya Partiya Demokrata Kurdistanê, (PDK) Bilind Îsmail ragihandiyê, ev hilbijardina peyamek bû ji bo hemûkesî ku tenê PDK bi kiryarî selmandiyê di xema doza kurd daye. Îsmail dibêje: "Weke PDKê em ligel hizban civiyan û me got pêwîste bi yek pakêtê em biçin Bexdayê."

Di hevpeyvînekê de ligel BasNewsê Bilind Îsmail dibêje: "Weke PDK, em ligel wê yekê ne, hikûmeta dahatû ya Iraqê daxwazên kurdan cîbicî bike. Bi rêya hilbijardinê vê carê jî peyamek ji bo gelek partiyên çûye, bi taybet ewên êrîşî Herêma Kurdistanê, me Nûrî Malîkî û Heşdî Şabî berbijêrê wan hebû bêalî, her ji Teleferê heta Kerkûk û Xaneqînê, ji bilî wê ku lîsteya Hadî Amîrî bûn, yek berbijêr ser bi wan di hilbijardinan de derneçû. PKK jî berbijêrê wê hebû derneçû, ev peyamek bû, ku xelk bi van peyaman bêzar e, bi heman awayî, kemkirina kursiyên aliyên din li Hewlêr û Duhok û Kerkûk û

Silêmanî, herçî rewşa PDKê ji ya hizbên din baştir e."

Derbarê rewşa hikûmeta nû ya Iraqê jî Bilind Îsmail got: "Niha PDK çawa hikûmeta nû ya Iraqê pêk anî, heta niha rêkeftineke ligel hîç kesî nekiriye. Aliyên weke Teverga Sedir û di çarçoveya hemahengiya Malîkî û ewên din jî hatin û Amerîka li ser xetê ye, lêbelê em weke PDK, ku di parastin û cîbicîkirina daxwazên kurd nêzîk bibe, ku zêdetir mafên me yên destûrî zamin bike, em ê ligel wan aliyan bin. PDK hizbeke serbixwe ye, kîjan aliyên nûnenerê raste-

qîn ê kurd li berçav bigire, em ê ligel wê aliyê bigihên rêkeftinê."

Di derbarê postan jî de Bilind Îsmail dibêje: "Post li cem PDKê ne girîng in, lêbelê boçûna PDKê vê carê divê ligor nixrên dengên PDKê be û ligor encamên hilbijartinê posta serokkomariyê mafê PDKê ye. Di 13 salên dawiyê de posta serokkomariyê ya YNKê bû. Sedem ew bû ku rêkeftina stratejîk a di navbera YNK û PDKê da bû. Niha YNK bi xwe dibêje û biryar daye ew rêkeftin nemaye." **BasNews**

PSK: Roja Alayê Kurdistanê û Pêşmerge Pîroz Be

Partiya Sosyalîst a Kurdistanê (PSK)ê bi daxuyaniyekî nivîskî roja Ala Kurdistanê pîroz kir.

Daxuyaniya nivîskî ya PSKê waha ye:

26ê Sermawez (17ê Çileyê Pêşîn) Roja Alayê Kurdistanê ye.

Ala Rengîn ne tenê sembola azadî, rizgarî û serxwebûna Kurdistanê ye. Her weha bi dehan sal in, ku pêşengiya gelê Kurd dike, di xebata azadî û serbestiyê da. Ala Rengîn bêtir ji sed-salek remza têkoşîna gelê me ye, ku bi cangorî ve berdeyam e.

Ala Rengîn nirxekê netewî ye, sivana hevbeş a Kurdan e.

Erkê me parastin û bilind ragirtina Ala Rengîn e.

Ala Rengîn, ku di salên 1930î da li Çiyayê Agiriyê û di 17ê Çileyê Pêşîn a sala 1945an da li Paytexta Komara Kurdistan Mehabadê hatiye bilind kirin, îro li ser Parlamentoyê Kurdistanê, li ser hemu

avahiyên fermî yên Herêma Kurdistanê li ba dibe.

Û em piştrast in, ku rojek li seranserê Kurdistanê wê were bilind kirinê.

Ji bona vê yekê ji divê hemû hêzên welatparêz di bin Ala Rengînê da bibine yek û bi hevra ji bona armancên netewî yên hevbeş kar û xebatê bikin.

26ê Sermawez (17ê Çileyê Pêşîn) her usa ji aliyê Hîzba Demokrata Kurdistanê Îranê (HDK-Î) ve wekî Roja Pêşmerge hatiye ragihandinê.

Em Roja Ala Rengîn li gelê Kurd a xweragir, bi tay-

betî li daykên şehîdan, ku bona bilind ragirtina Ala Kurdistanê canê xwe dane, li hemû hêz û aliyên welatparêz pîroz dikin.

Roja Pêşmerge li Pêşmergeyên tekoşer û agîd û cangorî, ku niha di sengerê bi dest xistina mafên netewî û parastina hebûn û kerameta gelê Kurd û deskevtên niştimanî da ne, bona berdewamiya rêbaza şehîdan amade ne canê xwe fidayê gel û welat bikin, pîroz be.

16ê Çileyê Pêşîn 2021
PSK- Partiya Sosyalîst a Kurdistan **BasNews**

Şêx Abdûselam Barzanî û Dewleta Kurdistanê û Otonomî û Dewleta Federe ya Kurdistanê...

İbrahim GÜÇLÜ

Şêx Abdûselam Barzanî, li Kurdistanê serokekî neteweyî yê dîrokî û bi navûdeng û gelek girîng e. Ew şaxsiyê û serokekî gelek balkêş û rewşenbîr û mut-effekîr e. Ew di heman dem de serokekî arîstokrat yê oldar û serokê Nakşibendîyan bû.

Serokatîya Şêx Abdûselam Barzanî, ji serokatîya edetî cûdatir bûye. Xwediyê qarek-tereke milî, civakî, olî û reform-xwaz bûye. Loma jî Şêx Abdûselam li herêma xwe gelek reformên dîrokî û girîng pêk tîne. Reformên di dema wî de pêk hatine, her Kurdek jî baş dizane û jê re rêz digrin, ev in:

1-Xwediyê mulkbûnê ji holê radike.

2- Axê li gûndîyan belav dike.

3-Qelindê bûkê ji holê radike. Bi zorê zewacê qedexe dike.

4- Pêwendîyên civakî û herêmi û însanî, gor pîvanên wekhevî û edaletê rêdixe.

5-Biryar dide ku li her gundekî mescîdek ava bibe. Ew mescîdan bes wezîfeya ol û îbadetê nebînin.. Di hamen dem de bibin navendên civakî, navendên danûstandinê, navendên çareserkirina pirs-girêkan,

6-Li her gundekî ji bona ku pirs-girêk ji her aliye ve çareser bibin, bi îradeya gûndîyan meclîsek/konseyek ava dike.

7-Ji her eşîretêkê ji bona hêzên çekdar ava bibe, biryar dide û gor wê biryarê hewil dide.

Şêx Abdûselam bi van reformên xwe, bi hemû eşîretên Kurdistanê re dibe xwediyê peywendîyek xurt. Hemû eşîret jî bawerîya xwe ji Şêx Abdûselam Barzanî re nîşan didin.

Ew di heman dem de xwediyê projeyê civakî û milî ye jî. Ew dixwaze ku pêşî li herêma xwe û piştê jî li tevayî Kurdistanê vê sistemê ava bike. Ev sistema jî, ji sistema Împaratoriya Osmanî cûda û serbixwe ye. Ne sistemek despotîk û otorîter e. Ew projeya wî, domandina projeya Şêx Übeydullah Nehrî ya milî ye.

Bi van projeyên wî, li Kurdistanê fikrên reformxwazî û civakî û milî belav bûn, rê û rêbazek nû ava dibû.

Şêx Abdûselam Barzanî, di sala 1907-an de bi hemû şêx û

serok eşîrên Kurdistanê re civînekê li dar dixê. Di wê civîne de biryarên gelek girîng tên girtin. Ew biryarên pêşkêşî desthilatdarîya Împaratoriya Osmanî dibin.

Ew biryarên dîrokî û girîng ev in:

1- Li Kurdistanê, divê zimanê kurdî bibe zimanê fermî.

2-Li Kurdistanê, perwerdayî divê bi zimanê kurdî bibe.

3-Qeymeqam, midurên navçeyan, xebatkarên din, divê ji Kurdan bèn diyar kirin. An jî kêmîrî divê ew memûrên ku kurdî dizanin ji bona Kurdistanê bèn diyar kirin.

4- Divê di dadgehan de biryar gorî hiqûqa îslamê bèn dayin.

5-Divê bac bê girtin. Lê ev bac divê li Kurdistanê ji bona çekirina rêyan, avakirina dibistanan bê bi kar anîn.

Şêx Abdûselam Barzanî, ji bona ku ew projeyên xwe yên milî pêk bîne, bi Hemû Cemiyetên Kurdistanê re pêwendî datîne. Di heman dem de, bi Şêx Mehmûd Hafîd, Şêx Abdülkadir Nehrî, Axayê Şîkakan Simko û pêşengên civaka kurd yên din re jî danûstandin dike.

Dema ku ew daxwazên serok eşîr û şêxên Kurdistanê, digihîjin destê desthilatdariya Osmanî, ew daxwazan li dijî dewleta Osmanî wek îsyan tên qebûl kirin. Împaratoriya Osmanî, leşkerên xwe dişîne ser Kurdistanê. Hezar mixabin ji derveyî Eşîreta Barzan, eşîretên din li berxwe nadin. Mixabin beşek ji wan eşîran jî dibin hevalên dewletê. Wê demê Şêx Abdûselam biryara şer dide. Eşîreta Barzan, bi mehan şer dike. Lê Şêx Abdûselam Barzanî mecbûr dibe ku herême terk bike.

Şêx Abdûselam diçe herêma Suryanîyan. Suryanî, li Şêx Abdûselam xwedî derdikeyin û cî didin wî.

Lê hêzên dewletê dikevin Kurdistanê û herêma Barzan, gûndan dişewitînin, malên gel talan dikin. Mêran dikûjin. Jin û zarokan dîl digrin. Wê demê Mele Mistefa Barzanî (Birayê Şêx Abdûselam yê biçûk) 3 salî ye. Ew, bi dêya xwe ve dîl tên girtin û di zîndana Misulê de tên girtin.

Beşek çekdar jî vedikişî çiyayên bilind. Li benda biryara Şêx Abdûselam Barzanî dimînin.

Şêx Abdûselam, di sala 1908-an de vedigere Herêma Barzan. Hêzên xwe yên çekdar dîsa dicivîne ser hev, li hemberî hêzên dewleta Osmanî dest bi şer dike. Di vî şerî de, hêzên Dewleta Osmanî zerarên mezin dibînin û şikest dixwin.

Şêx Abdûselam Barzanî, li dijî Meşrûtiyeta Yekemîn (1908) jî derdikeye. Ew li dijî İttîhad

Terakkiyan jî xwediyê helwest-eke reformxwaz e. Wan nîjad-perest qebûl dike.

Piştî vê serkeftina Şêx Abdûselam Barzanî, Hikûmeta Osmanî, ji Şêx Abdûselam hevdfîtinê daxwaz dike. Ew jî qebûl dike. Piştî muzekereyan, dewleta Osmanî daxwazên wî qebûl dike. Herdu teref girtiyan azad dikin. Dewleta Osmanî, zerara daye herême tanzîm dike.

Lê dewleta Osmanî, bi soza xwe re girêdayî namîne, dest bi tade û zilmeke nedîtî dike. Di sala 1913-an de biryar dide ku Şêx Abdûselam Barzanî bê girtin. Loma jî hêzek çekdar dişîne ser wî.

Şêx Abdûselam jî wê demê mecbûr dibe ku biçê Rojhelata

Kurdistanê. Dibe mêvanê Seyîd Taha. Nêzikî Ürmîyeyê li Rajanê bi cîh dibe. Di salên 1983-an de jî Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî li vî bajarî xwediyê bingehekê bû.

Dewleta Osmanîyan, ji bona ku Şêx Abdûselam Barzanî dîl bê girtin û an jî bê kuştin, xelatek mezin pêşkêş dike.

Şêx Abdûselam Barzanî, di vê qonaxê de, bi Axayê Şîkakan Simko re hevdfîtinê dike. Bi hev re derbasî Gurcistanê, bajarê Tiflîsê dibin. Bi berpîrsiyarên Çar re danûstandin dikin. Lewra Çar soz dabûye ku di têkoşîna milî ya Kurdan de bibe alîkar.

Piştî hevdfîtinê bi berpîrsiyarê Rusiyayê re, Şex Abdûselam vedigere Îranê. Li Îranê, ew û Axayê Şîkakan Simko ji hevûdu vediqetin. Ew, encama dawetê diçe gundekî kurdan dibe mêvan. Xwediyê gûnd Sofî Abdûllah, dema ku Şêx Abdûselam û 3 hevalên wî di xew de bûne, wan digre teslîmî Dewleta Osmanî dike. Wek tê zanîn ji bona wî Dewleta Osmanî xelatek mezin danî bû. Encama vê îxanetê Sofî Abdûllah, ew xelata mezin wê digre.

Şêx Abdûselam Barzanî piştî dîl dikeve, wî dibin Misulê. Li Misulê, ji aliyê Sileyman Nazîfê Diyarbekirî -ku ew heval-bendê İttîhadî Terakkiyê bû- ve hat darizandin. Ew darizandina, darizandinek hiqûqî nebû, darizandinek gelek keyfî bû. Piştî darizandina nehîqûqî û keyfî, biryara îdamkirina Şêxê mezin û Serokê Kurdistanê hat dayin. Gorî nerînekê Şêx

Abdûselam Barzanî, di 14.12. 1914-an de, gorî nerînekê jî di destpêka sala 1915-an de tê îdam kirin.

Şêx Abdûselam Barzanî, li ber çavên malbata wî û birayên wî tê îdam kirin. Wê demê Mele Mistefa Barzanî biryar dide ku tu wext teslîmî dijminên miletê kurd nebe.

Bi îdama Şêx Abdûselam, miletê kurd serokekî xwe ye mezin wenda dike.

Şêhîdketina Şêx Abdûselam Barzanî, dibe sedem ku di Şerê Cîhanî Yekemîn de neteweya kurd, wek neteweyên din derfet bi kar bînin û dewleta Kurdistanê ava bikin.

İttîhad Terakkiyên Osmanî, ji bona pêşîya pêvajoya dewle-

tavakirina Kurdistanê bigrin, Şêx Abdûselam îdam kirin û ji holê rakirin.

Bi îdama wî, miletê kurd şer-venekî xwe ye mezin jî wenda kir. Lewra Şêx Abdûselam hem serokekî siyasî û milî bû, hem jî şervan û lehengekî mezin bû. Lewra ew di sala 1912-1913-an de li ser navê Împaratoriya Osmanî beşdarî şerê Balqanan bibû. Encama şervanî û lehengîya xwe, serkeftina xwe, ji padişahê Osmanî xelat wergirtibû.

Bi îdama Şex Abdûselamê Barzanî, miletê kurd serokekî xwe ye civakî û reformxwaz wenda kir.

Şêx Abdûselam Barzanî, bi xwe arîstokratekî rewşenbîrî, olî, civakî bû. Wek tê zanîn ku di dema Împaratoriya Osmanî de, Tevgera Milî ya Kurd di salên 1840-î de bi serokatîya arîstokrat û mîrên Bedîrxaniyan û di sala 1880-î de, di bin serokatîya civakî û olî de Şex Übeydullah Nehrî de meşîya.

Şêx Abdûselam Barzanî, di heman dem de temsîlkar û berpîrsiyarê wê fikrê û kategorîya civakî ya arîstokrat bû jî.

Piştî ku Şêx Abdûselam Barzanî hat îdam kirin, birayê wî Şêx Ehmed Barzanî bû serokê eşîreta Barzan, Dergeh û Medreseya Barzan. Mele Mistefa Barzanî jî bi çand û bi helwesta birayê xwe ye mezin Şêx Abdûselam Barzanî ve tê gihişt. Kamil bû. Di salên ciwan-tî de, qarektereka serokatî zezeq kir.

Şêx Ehmed û Mele Mistefa Barzanî, rêya Şêx Abdûselam

Barzanî ya neteweyî şopandin û meşandin. Ji bona ku neteweya kurd, mafê xwe ye neteweyî zezeq bike û li Kurdistanê statuyek serbixwe ava bibe û Kurd li welatê xwe desthilatdar bin, xebat û têkoşînekê bê hempa birêve-birin.

Dema ku Kurdistan bi Peymana Lozanê hat beş kirin. Wê demê Mele Mistefa Barzanî, li Beşû Başûrê Kurdistanê, ji Tevgera Neteweyî ya Kurdistanê re wê demê serokatî kir. Ji her tevger û serhildana neteweyî ya Başûrê Kurdistanê re piştgirî kir. Ji tevgerên neteweyî yên li Bakûrê Kurdistanê û Rojhelata Kurdistanê re bû piştgir. Dema di sala 1919an de, serhildana neteweyî dest pê kir, di sala 1925an de serhildanan dom kir, Mele Mistefa Barzanî û malbata Barzanîyan, ji van tevgerên neteweyî re bûn alîkar.

Dewleta Mehabad ya Kurdistanê, piştî Şerê Cîhanî yê Duyemîn, li ser mîrata Şêx Abdûselam Barzanî ya statuparêz û reformxwaz şîn bû. Dewleta Kurdistanê, bû dewleteke reformxwaz û makezagoneke gelek demokrat pejirand. Mele Mistefa Barzanî bi pêşmergeyên xwe ve bûn alîkarê damezrandina Dewleta Mehabadê ya Kurdistanê û ket bin xizmeta Dewleta Kurdistanê. Ji Serokatîya Qazî Mihemed re rêz girt. Bi xwe jî bû serleşkerê mezin yê Dewleta Mehabad ya Kurdistanê.

Dema ku Dewleta Îranê, ji bona ku Dewleta Kurdistanê ji holê rake, êriş kir, bi daxwaza Qazî Mihemed, Mele Mistefa Barzanî, bi hevalên xwe ve derbasî Yekîtiya Sovyetan bûn.

Piştî ku Mele Mistefa Barzanî û hevalên xwe, di sala 1958an de vegeerîyan Iraqê û Kurdistanê, Şoreşa Neteweyî ya îlonê jî girêdayî şûra neteweyî û civakî ya Şêx Abdûselam Barzanî dest pêkir û di sala 1970yî de bi avakirina Otonomiya Kurdistanê encam da. Di sala 1974an de, li hemberî Dewleta Iraqê ya faşîst û kolonyalîst, şêrê ji bona Kerkukê jî bi şûra Şêx Abdûselam Barzanî dest kir û domand.

Şoreşa Neteweyî ya Gulanê jî di sala 1976an de, di bin serokatîya Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî de, bi şûra neteweyî û bi projeya Şêx Abdûselam Barzanî dest pê kir. Di gelek zehmetîyan re derbas bû. Di encamê de, ji bona avakirina Dewleta Federal ya Iraqê û Dewleta Federe ya Kurdistanê derfet çêkir.

Dewleta Federe ya Kurdistanê jî encama şûr û projeya Şêx Abdûselam Barzanî ye.

Divê hemû kurd li hemû beşan xwediyê vê şûrê bin û bi vê şûrê tev bigerin.

Diyarbakîr, 16. 12. 2021

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Aa

av

Ev çîye? Ev **ave**.
Bu nədir? Bu sudur.
Что это? Это вода.
What is it? It is water.

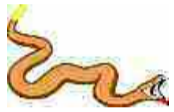
diran

Ev çîye? Ev **dirane**.
Bu nədir? Bu dişdir.
Что это? Это зуб.
What is it? It is a tooth.

agir

Ev çîye? Ev **agire**.
Bu nədir? Bu oddur.
Что это? Это огонь..
What is it? It is fire.

mar

Ev çîye? Ev **mare**.
Bu nədir? Bu ildir.
Что это? Это змея..
What is it? It is a snake.

Bb

bizin

Ev çîye? Ev **bizine**.
Bu nədir? Bu keçidir.
Что это? Это коза.
What is it? It is goat.

balon

Ev çîye? Ev **balone**.
Bu nədir? Bu şardır.
Что это? Это шар.
What is it? It is a balon.

bacan

Ev çîye? Ev **basane**.
Bu nədir? Bu pomidordur.
Что это? Это помидор.
What is it? It is a tomato.

otomobil

Ev çîye? Ev **otomobile**.
Bu nədir? Bu maşındır.
Что это? Это машина.
What is it? It is a car.

Cc

taC

Ev çîye? Ev **taCe**.
Bu nədir? Bu tacdır.
Что это? Это корона.
What is it? It is a crown.

Canî

Ev çîye? Ev **Canîe**.
Bu nədir? Bu daydır.
Что это? Это жеребенок.
What is it? It is a horse.

cûcîk

Ev çîye# Ev **Cûcîke**.
Bu nədir? Bu cücədir.
Что это? Это цыплёнок.
What is it? It is a chicken.

finCan

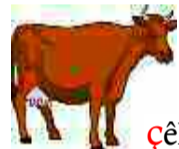
Ev çîye# Ev **finCane**.
Bu nədir? Bu fincandır.
Что это? Это чашка.
What is it? It is a cup

Çç

çav

Ev çîye? Ev **çave**.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

çêlek

Ev çîye? Ev **çêleke**.
Bu nədir? Bu inəkdir.
Что это? Это корова.
What is it? It is cow.

çaynîk

Ev çîye? Ev **çaynîke**.
Bu nədir? Bu çaynikdir.
Что это? Это чайник.
What is it? It is a teapot.

çakûç

Ev çîye? Ev **çakûçe**.
Bu nədir? Bu çakıdır.
Что это? Это молоток.
What is it? It is hammer.

Dd

defter

Ev çîye? Ev **dəftere**.
Bu nədir? Bu dəftərdir.
Что это? Это тетрадь.
What is it? It is a copybook.

dar

Ev çîye? Ev **dare**.
Bu nədir? Bu ağacdır.
Что это? Это дерево.
What is it? It is a tree.

dest

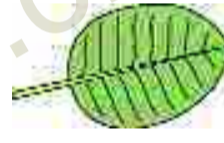
Ev çîye? Ev **deste**.
Bu nədir? Bu əldir.
Что это? Это ладонь.
What is it? It is a hand.

dil

Ev çîye? Ev **dile**.
Bu nədir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

Ee

belg

Ev çîye? Ev **belge**.
Bu nədir? Bu yapraqdır.
Что это? Это лист.
What is it? It is a leaf.

elok

Ev çîye? Ev **eloke**.
Bu nədir? Bu hinduşqadır.
Что это? Это индюк.
What is it? It is a turkey.

ker

Ev çîye? Ev **kere**.
Bu nədir? Bu ulaqdır.
Что это? Это осёл.
What is it? It is a donkey.

zebeş

Ev çîye? Ev **zebeşe**.
Bu nədir? Bu qarpızdır.
Что это? Это арбуз..
What is it? It is a water melon.

Êê

êleg

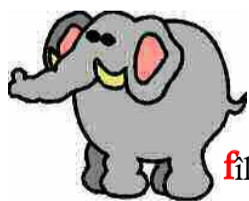
Ev çîye? Ev **êlege**.
Bu nədir? Bu jiletir.
Что это? Это жилет.
What is it? It is a jumper.

hêk

Ev çîye? Ev **hêke**.
Bu nədir? Bu yumurtadır.
Что это? Это яйцо.
What is it? It is an egg.

Ff

fîl

Ev çîye? Ev **fîle**.
Bu nədir? Bu fildir.
Что это? Это слон.
What is it? It is an ele-foant.

fîrok

Ev çîye? Ev **fîroke**.
Bu nədir? Bu təyyarədir.
Что это? Это самолёт.
What is it? It is a plane.

gizêr

Ev çîye? Ev **gizêre**.
Bu nədir? Bu kökdür.
Что это? Это морковь.
What is it? It is a carrot.

gêzî

Ev çîye? Ev **gêziye**.
Bu nədir? Bu süpürgədir.
Что это? Это веник.
What is it? It is a broom.

pê

Ev çîye? Ev **pêye**.
Bu nədir? Bu ayaqdır.
Что это? Это пятка.
What is it? It is a heel.

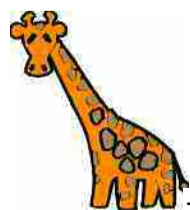
kêr

Ev çîye? Ev **kêre**.
Bu nədir? Bu bıçaqdır.
Что это? Это нож.
What is it? It is a knife.

fînd

Ev çîye? Ev **fînde**.
Bu nədir? Bu şamdır.
Что это? Это свеча.
What is it? It is a candle.

zerafe

Ev çîye? Ev **zerafeye**.
Bu nədir? Bu zürafədir.
Что это? Это жираф.
What is it? It is a giraffe.

gore

Ev çîye? Ev **goreye**.
Bu nədir? Bu corabdır.
Что это? Это носки.
What is it? It is a stocking.

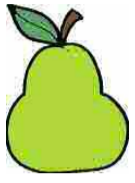

guh

Ev çîye? Ev **guhe**.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо..
What is it? It is an ear.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Hh

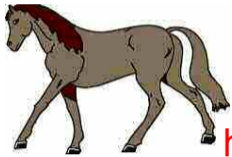
hirmê

Ev çîye? Ev hirmêye.
Bu nêdir? Bu armuddur.
Что это? Это груша.
What is it? It is a pear.

hirç

Ev çîye? Ev hirçe.
Bu nêdir? Bu ayıdır.
Что это? Это медведь.
What is it? It is a bear.

hesp

Ev çîye? Ev hespe.
Bu nêdir? Bu atdır.
Что это? Это лошадь.
What is it? It is a horse.

hêştir

Ev çîye? Ev hêştire.
Bu nêdir? Bu dævêdir.
Что это? Это верблюд.
What is it? It is a camel.

li

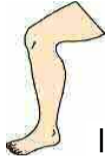
dil

Ev çîye? Ev dile.
Bu nêdir? Bu ürêkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

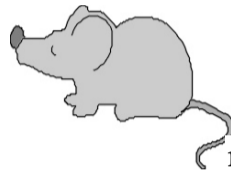
lepik

Ev çîye? Ev lepîke.
Bu nêdir? Bu əlcəkdir.
Что это? Это перчатки.
What is it? It is gloves.

ling

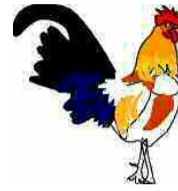
Ev çîye? Ev linge.
Bu nêdir? Bu qıçdır.
Что это? Это нога.
What is it? It is a leg.

mişk

Ev çîye? Ev mişke.
Bu nêdir? Bu siçandır.
Что это? Это мышь.
What is it? It is a mouse.

îî

dîk

Ev çîye? Ev dîke.
Bu nêdir? Bu xoruzdur.
Что это? Это петух.
What is it? It is a cock.

îsot

Ev çîye? Ev îsote.
Bu nêdir? Bu bibardır.
Что это? Это перец.
What is it? It is a pepper.

gustîl

Ev çîye? Ev gustîle.
Bu nêdir? Bu üzükdür.
Что это? Это кольцо.
What is it? It is a ring.

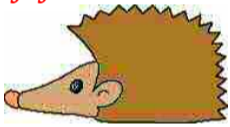

keştî

Ev çîye? Ev keştîye.
Bu nêdir? Bu gəmidir.
Что это? Это пароход.
What is it? It is a ship.

Jj

jûjî

Ev çîye? Ev jûjiye.
Bu nêdir? Bu kirpidir.
Что это? Это ёжик.
What is it? It is a hedgehog.

roj

Ev çîye? Ev roje.
Bu nêdir? Bu günəşdir.
Что это? Это солнце.
What is it? It is the sun.

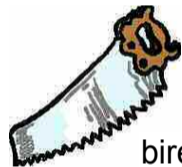
rojname

Ev çîye? Ev rojnameye.
Bu nêdir? Bu qəzetdir.
Что это? Это газета.
What is it? It is a newspaper.

kevjal

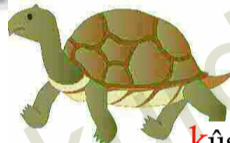
Ev çîye? Ev keviale.
Bu nêdir? Bu xəçəngdir.
Что это? Это краб.
What is it? It is a crayfish.

birek

Ev çîye? Ev bireke.
Bu nêdir? Bu mişardır.
Что это? Это пила.
What is it? It is a saw.

Kk

kûsî

Ev çîye? Ev kûsiye.
Bu nêdir? Bu bağadır.
Что это? Это черепаха.
What is it? It is a tortoise.

lêv

Ev çîye? Ev lêve.
Bu nêdir? Bu dodaqdır.
Что это? Это губы.
What is it? It is a lip.

lîmor

Ev çîye? Ev lîmore.
Bu nêdir? Bu limondur.
Что это? Это лимон.
What is it? It is a lemon.

kund

Ev çîye? Ev kunde.
Bu nêdir? Bu bayquşdur.
Что это? Это сова.
What is it? It is a owl.

kevçî

Ev çîye? Ev kevçiye.
Bu nêdir? Bu qaşıqdır.
Что это? Это ложка.
What is it? It is a spoon.

xezal

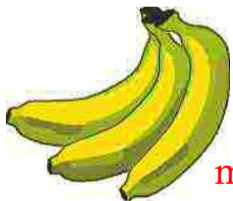
Ev çîye? Ev xezale.
Bu nêdir? Bu seyrandır.
Что это? Это джейран.
What is it? It is a deer.

kûlî.

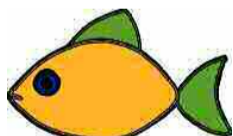
Ev çîye? Ev kûliye.
Bu nêdir? Bu çeyirtkêdir.
Что это? Это саранча.
What is it? It is a grasshopper.

Mm

mûz

Ev çîye? Ev mûze.
Bu nêdir? Bu banandır.
Что это? Это банан.
What is it? It is a banana.

masî

Ev çîye? Ev masîye.
Bu nêdir? Bu balıqdır.
Что это? Это рыба.
What is it? It is fish.

Nn

nan

Ev çîye? Ev nane.
Bu nêdir? Bu çörəkdir.
Что это? Это хлеб.
What is it? It is bread.

trên

Ev çîye? Ev trêne.
Bu nêdir? Bu qatardır.
Что это? Это поезд.
What is it? It is a train.

hûrbivîn

Ev çîye? Ev hûrbivîne.
Bu nêdir? Bu zərrəbindir.
Что это? Это лупа.
What is it? It is a magnifying-glass.

reng

Ev çîye? Ev reñge.
Bu nêdir? Bu boyadır.
Что это? Это краска.
What is it? It is a colour.

Oo

ode

Ev çîye? Ev Odeye.
Bu nêdir? Bu otaqdır.
Что это? Это комната.
What is it? It is a room.

otobûs

Ev çîye? Ev Otobûse.
Bu nêdir? Bu avtobusdur.
Что это? Это автобус.
What is it? It is a bus.

gamêş

Ev çîye? Ev gamêşe.
Bu nêdir? Bu camışdır.
Что это? Это буйвол.
What is it? It is a buffalo.

meymûn

Ev çîye? Ev meymûne.
Bu nêdir? Bu meymundur.
Что это? Это обезьяна.
What is it? It is a monkey.

sol

Ev çîye? Ev sole.
Bu nêdir? Bu ayaqqabıdır.
Что это? Это обувь.
What is it? It is a shoe.

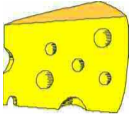

top

Ev çîye? Ev tOpe.
Bu nêdir? Bu topdur.
Что это? Это мяч.
What is it? It is a bool.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Pp

penîr

Ev çiyey? Ev penîre.
Bu nədir? Bu pendirdir.
Что это? Это сыр.
What is it? It is a cheese.

pîvaz

Ev çiyey? Ev pîvaze.
Bu nədir? Bu soğandır.
Что это? Это лук.
What is it? It is an onion.

perçemek

Ev çiyey? Ev perçemeke.
Bu nədir? Bu yarasadır.
Что это? Это летучая мышь.
What is it? It is a bat.

pênûs

Ev çiyey? Ev pênûse.
Bu nədir? Bu qələmdir.
Что это? Это карандаш.
What is it? It is a pencil.

Qq

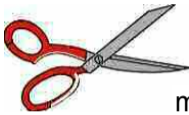

beq

Ev çiyey? Ev beqe.
Bu nədir? Bu qurbağadır.
Что это? Это лягушка.
What is it? It is a frog.

Ev çiyey? Ev qaze.
Bu nədir? Bu qazdır.
Что это? Это гусь.
What is it? It is a goose.

meqes

Ev çiyey? Ev meqese.
Bu nədir? Bu qaçıdır.
Что это? Это ножницы.
What is it? It is a scissors.

portqal

Ev çiyey? Ev portqale.
Bu nədir? Bu portqaldır.
Что это? Это апельсин.
What is it? It is an orange.

Rr

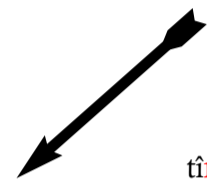
şêr

Ev çiyey? Ev şêre.
Bu nədir? Bu şirdir.
Что это? Это лев.
What is it? It is a lion.

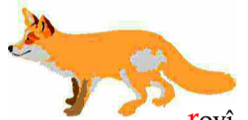
kêwrîşk

Ev çiyey? Ev kêwrîške.
Bu nədir? Bu dovşandır.
Что это? Это заяц.
What is it? It is a rabbit.

tîr

Ev çiyey? Ev tîre.
Bu nədir? Bu oxdur.
Что это? Это стрела.
What is it? It is an arrow.

rovî

Ev çiyey? Ev roviye.
Bu nədir? Bu tülküdür.
Что это? Это лиса.
What is it? It is a fox.

Ss

sêv

Ev çiyey? Ev sêve.
Bu nədir? Bu almadır.
Что это? Это яблоко.
What is it? It is an apple.

stêrk

Ev çiyey? Ev stêrke.
Bu nədir? Bu ulduzdur.
Что это? Это звезды.
What is it? It is a star.

şûr

Ev çiyey? Ev şûre.
Bu nədir? Bu qılıncdır.
Что это? Это меч.
What is it? It is a sword.

şeh

Ev çiyey? Ev şeye.
Bu nədir? Bu daraqdır.
Что это? Это гребешок.
What is it? It is a comb.

Tt

tîr

Ev çiyey? Ev tiriye.
Bu nədir? Bu üzumdür.
Что это? Это виноград.
What is it? It is a grape.

tûtî

Ev çiyey? Ev tûtîye.
Bu nədir? Bu tutuquşudur.
Что это? Это попугай.
What is it? It is a parrot.

se

Ev çiyey? Ev seye.
Bu nədir? Bu itdir.
Что это? Это собака.
What is it? It is a dog.

sêvik

Ev çiyey? Ev sêvike.
Bu nədir? Bu kartofdur.
Что это? Это картофель.
What is it? It is a potato.

şîr

Ev çiyey? Ev şîre.
Bu nədir? Bu süddür.
Что это? Это молоко.
What is it? It is a milk.

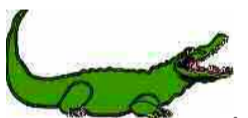
şûşe

Ev çiyey? Ev şûşeye.
Bu nədir? Bu şüşədir.
Что это? Это стекло.
What is it? It is a glasses.

pirtûk

Ev çiyey? Ev pirtûke.
Bu nədir? Bu kitabdır.
Что это? Это книга.
What is it? It is a book.

tîmsal

Ev çiyey? Ev tîmsahe.
Bu nədir? Bu tîmsahdır.
Что это? Это крокодил.
What is it? It is a crocodile.

Uu

utî

Ev çiyey? Ev utîye.
Bu nədir? Bu ütüdür.
Что это? Это утюг.
What is it? It is an iron.

guh

Ev çiyey? Ev guhe.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо.
What is it? It is an ear.

Ûû

bilûr

Ev çiyey? Ev bilûre.
Bu nədir? Bu tütökdir.
Что это? Это свирель.
What is it? It is a pipe.

brûsk

Ev çiyey? Ev brûske.
Bu nədir? Bu ıldırımır.
Что это? Это молния.
What is it? It is a lightning.

Vv

çav

Ev çiyey? Ev çave.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

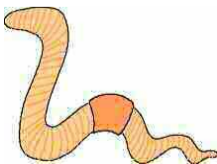
keVo

Ev çiyey? Ev keVoke.
Bu nədir? Bu göyərçindir.
Что это? Это голубь.
What is it? It is a pigeon.

gul

Ev çiyey? Ev gule.
Bu nədir? Bu güldür.
Что это? Это цветы.
What is it? It is a flower.

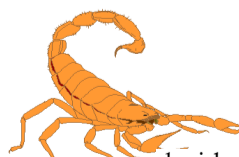
kurm

Ev çiyey? Ev kurme.
Bu nədir? Bu qurddur.
Что это? Это червяк.
What is it? It is a worm.

çûk

Ev çiyey? Ev çûke.
Bu nədir? Bu quşdur.
Что это? Это птица.
What is it? It is a sparrow.

dupişk

Ev çiyey? Ev dupişke.
Bu nədir? Bu əqrəbdır.
Что это? Это скорпион.
What is it? It is a skorpion.

bivir

Ev çiyey? Ev bivire.
Bu nədir? Bu baltadır.
Что это? Это топор.
What is it? It is an axe.

berçavik

Ev çiyey? Ev berçavike.
Bu nədir? Bu eynəkdir.
Что это? Это очки.
What is it? It is glasses.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Ww

werdek

Ev çîye? Ev werdeke.
Bu nêdir? Bu ökdêkdir.
Что это? Это утка
What is it? It is a duck.

wêne

Ev çîye? Ev wêneye.
Bu nêdir? Bu şêkildir.
Что это? Это картина
What is it? It is a map.

ewr

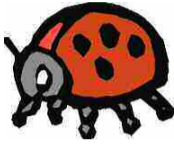
Ev çîye? Ev ewre.
Bu nêdir? Bu buluddur.
Что это? Это туча.
What is it? It is a cloud.

kew

Ev çîye? Ev kewe.
Bu nêdir? Bu kəklikdir.
Что это? Это цесарка
What is it? It is a partridge.

Xx

xalxalok

Ev çîye? Ev xalxaloke.
Bu nêdir? Bu arabüzendîr.
Что это?
Это божья коровка.
What is it? It is a lady-bird.

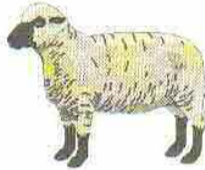
xanî

Ev çîye? Ev xanîye.
Bu nêdir? Bu evdir.
Что это? Это дом.
What is it? It is a home.

xaç

Ev çîye? Ev xaç e.
Bu nêdir? Bu xaçdır.
Что это? Это крест.
What is it? It is a cross.

berx

Ev çîye? Ev berxe.
Bu nêdir? Bu quzudur.
Что это? Это баран.
What is it? It is a sheep.

Yy

xîyar

Ev çîye? Ev xîyare.
Bu nêdir? Bu xiyardîr.
Что это? Это огурец.
What is it?
It is a cucumber.

heyve

Ev çîye? Ev heyve.
Bu nêdir? Bu aydır.
Что это? Это луна.
What is it? It is a moon.

1

yek

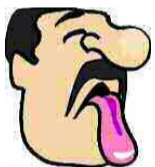
Ev çîye? Ev yeke.
Bu nêdir? Bu birdir.
Что это? Это единица.
What is it? It is a one.

çiya

Ev çîye? Ev çiyaye.
Bu nêdir? Bu dağdır.
Что это? Это горы.
What is it? It is a mountair

Zz

ziman

Ev çîye? Ev zimane.
Bu nêdir? Bu dildir.
Что это? Это язык.
What is it? It is a tongue.

zengil

Ev çîye? Ev zengile.
Bu nêdir? Bu zengdir.
Что это? Это звонок.
What is it? It is a bell.

zerik

Ev çîye? Ev zerike.
Bu nêdir? Bu vedrêdir.
Что это? Это ведро.
What is it? It is a bucket.

derzi

Ev çîye? Ev derziye.
Bu nêdir? Bu iynêdir.
Что это? Это игла.
What is it? It is a needle.

ALFABÊ

N b/s	KURDÎ		Azerî	DİKARÎ BIXWÎNÎ
	ya bi tîpên latinî	ya bi tîpên kirîlî	Latinî	
1	Aa	Аа	Aa	Artêş, armanc, av, agir, azadî, adar, azerî, aram, artêş,
2	Bb	Бб	Bb	Bazîd, beran, berf, Baran, ba, bahoz, berbang, bedew, berx
3	Cc	Цц	Cc	Cûdî, cêr, ceş, Decle, Cefer, Cemîl, cêv, Cello,
4	Çç	Чч	Çç	Çekdar, çem, çar, çepik, çav, çeleng, çil,
5	Dd	Дд	Dd	Dayîk, dewr, dar, dest, Dara, dû, deh, defter, don, dîwar, dinê
6	Êê	Ее	Ee	Êlnûr, êvar, êzîng, êş, êlek, Êldar,
7	Ee	Яя	Əə	Enî, ewr, erê, Ewreman, Elî, elek, Elegez, Erzurum,
8	Ff	Фф	Ff	Ferat, frtone, Fariz, fil, fûtbol, Ferman, Firat, Fatma
9	Gg	Гг	Gg	Gerîlla, Gebar, genim, gellî, germ, golig, gore, goh
10	Hh	Нн	Hh	Hewlêr, havîn, hirç hêsir, hewar, havîn, hurmê, hesp
11	Îî	Ии	Ii	Îsal, îni, bîr, pîr, sîr, Îdrîs, Îsa, îcar, valî, Îbrahîm, Îran
12	Ii	Ьь	Iı	Kirin, birin, firîn, kirîn, Miraz, mirin, minminîk,
13	Jj	Жж	Jj	Jîyan, jûjî, Nûjîn, jor, jêr, jehr, jale, jajik, Janna,
14	Kk	Кк	Kk	Kurdistan, karker, kevan, Kemal, Kerkuk, Kerem, kelem
15	Ll	Лл	Ll	Lûr, legleg, gul, bilbil, dil, Laliş, Lêyla, lazim, lempe, lîmon
16	Mm	Мм	Mm	Mîdîa, merd, mêr, mêvan, masî, meş, Misir,
17	Nn	Нн	Nn	Nan, nêrî, nig, Nîva, neví, ner, nav, nas, hinar, Hesên,
18	Oo	Оо	Oo	Osê, Oskan, dor, sor, Oric, ode, orxan, Oslo, Duhok
19	Pp	Пп	Pp	Par, piling, pîr, pola, pis, Paşa, Perîşan, pitî, petek, perçe
20	Qq	Qq	-	Quling, qawe, qîr, qelem, qaîş, qat, qeysî, Qasim, qesir, qend
21	Rr	Рр	Rr	Ro, Rostem, zer, ber, gerîlla, reş, ru, rast, ram, aram, zirav
22	Ss	Сс	Ss	Serok, Sîpan, Sencar, sêv, sor, sût, serî, saz, serbaz, Sefer, sê
23	Şş	Шш	Şş	Şoreş, şev, şe, şene, şêr, şûr, şapik, şalik, şirîn, sekir, şewaq
24	Tt	Тт	Tt	Tîr, tîrêj, tam, tas, tî, tendûr, Temam, temaşe, tîfing, top,
25	Ûû	Уу	Uu	Kûr û dûr, pênsûs, hûr, şûr, nûr, bûyîn, çûyîn, bûyar
26	Uu	Юю	Ûû	Gul, sur, dudu, guh, buhur, kurd, Kurdistan, guhdar, nuh
27	Vv	Вв	Vv	Vala, vrvêşî, vira, vîalî, av, valî, vajî, Vagîf, Van, vala, eva
28	Ww	Ww	-	War, welat, Wecîh, weşandin, Xwedê, Wezîr, Wekîl, walî
29	Xx	Хх	Xx	Xiyal, xewn, xanî, xurtî, Xelîl, xalo, xatî, Xalid, xaç, xêr, xas
30	Yy	Йй	Yy	Yasin, Yusif, Yagub, Yasemen, yeqîn, Yehya, yarmarka
31	Zz	Зз	Zz	Zozan, zer, zêr, zor, zengil, zend, zîv, zelal, Zîver, zêytûn

Ирак перевезёт беженцев с границы Литвы и Белоруссии в Вильнюс

Иракские дипломаты договорились с властями Литвы о переселении граждан, находящихся на литовско-белорусской границе, в общежития в Вильнюсе.

"Делегация договорилась с литовской стороной о переносе лагерей на границе в общежития в столице. В них будут обеспечены все первостепенные предметы быта", — приводит РИА Новости заявление иракского Министерства миграции и перемещенных лиц. Кроме того, дипломаты договорились об увеличении финансирования для желающих вернуться в Ирак с €300 до €1 тыс. на каждого человека. Ранее представитель иракского МИД Ахмед ас-Саххаф сообщил об эвакуации из района польско-белорусской границы более 3,5 тыс. мигрантов. На вывозных рейсах на родину добровольно вернулись 3556 беженцев.

kurdistan.ru

ЛИДЕР КУРДОВ КЫРГЫЗСТАНА КОТОРЫЙ СОВЕТОВАЛ САМОМУ ПРЕЗИДЕНТУ

Эту статью сегодня посвятим нашему герою Касымову Сулхадину Амаровичу, лидеру курдов Кыргызстана где проживают около 40 тысяч курдов, одного из ярких лидеров курдской диаспоры в Средней Азии и странах СНГ, известный также и в Курдистане.

Сулхадин Касымов имеет феномен побеждать в деле служения своего народа он смог из курдской простой хорошей семьи которая была вынуждена выслана из Кавказского Курдистана в степи Средней Азии, смог стать советником президента Кыргызстана Аскара Акаева (ответственным) по национальным вопросам Ассамблеи народов Кыргызстана и чуть ли не стал депутатом парламента Кыргызстана.

Касымов Сулхадин кандидат биологических наук, президент Общества дружбы курдского и кыргызского народов, академик Академии безопасности, обороны и правопорядка Российской Федерации по Азиатско-тихоокеанскому региону, кавалер ордена Петра Великого Первой степени.

Сулхадин Касымов нерушимый золотой мост между Кыргызстаном и Курдистаном вот уже около 14 лет.

Сулхадин Касымов также оказывал помощь и поддержку курду по матери премьеру Кыргызстана Омурбеку Токтогуловичу Бабанову кыргызскому политическому и государственному деятелю. Лидеру парламентской фракции и политической партии «Республика-Ата Журт».

Премьер Кыргызстана курд с материнского стороны участвуя в президентской гонке чуть ли не стал президентом Кыргызстана, его дядя курд брат матери Ахмед Шакирович близкий друг Сулхадина Касымова.

Именно Сулхадин Касымов на встрече с премьером сказал что не нужно сторониться своей национальности по материнской линии и смело говорить что я Курд после чего, кандидат в президенты Кыргызстана говорил «Мой отец — кыргыз, мать — курдянка. Деда со стороны матери репрессировали в свое время, и в пятилетнем возрасте мама курдянка попала в Кыргызстан.

Наш герой первый признанный и избранный лидер курдов Кыргызстана который основал в начале 92-го годов «Объединение курдов Кыргызстана "Мидия"» и возглавляя её более 10-ти лет и после сам добровольно ушел в отставку в целях продвижения демократии и ответственности власти среди диаспоры что должно стать примером и для его преемника который также должен оставить добровольно власть и передать его новому человеку.

Касымов С.А., родился 1941 года и как десятки тысячи других курдов на просторах Центрально-Азиатского региона в бывшем совхозе Туркестан Джамбульской области, которые были депортированы туда из курдского автономного округа Азербайджана.

После окончания школы в 1963 году поступил в Киргизский сельскохозяйственный институт, окончив его с отличием в 1968-ом

году, работал по специальности в Чулактауском овощемясном совхозе с.Тамды Таласского района Джамбульской области, через год

перешел на работу в Киргизский исследовательский институт животноводства и ветеринарии где без малого трудился более четверть века став страшим научным сотрудником а потом уже кандидатом биологических наук (1981 г) внес огромный вклад разрабатывая научные нововведения для улучшения и развития этого дела.

Учитывая приобретенный научный опыт, неистощимую энергию и организаторские способности Сулхадина Амаровича 1984 году назначили директором лаборатории генетической экспертизы Сельского хозяйства и животноводства крупного Научного исследовательского Института ветеринарии и животноводства в рабочем городке им.Фрунзе рядом с Бишкеком в котором имел большой успех.

Наряду с научной деятельностью Сулхадин Касымов почти с конца 1960-ых годов, вел активную общественную работу с курдской диаспоры Кыргызстана и Казахстана и также республик СССР, для повышения жизненного уровня земляков, развития курдской культуры, образования самобытности, возрождения и укрепления национальных ценностей приобретенных на протяжении веков.

С 2006-2016 года на протяжении 10 лет бывал в Курдистане ровно десять раз то есть каждый год, принося пользу как Курдистану так и курдской диаспоре.

Имеет очень хорошие отношения с Надиром Каримовичем, Ибрагим Алиевым, Халиловым Усеином, Османовым Шаисмаилом, Алдарбереновым Исмаилом и рядом других курдских деятелей нашей диаспоры.

Встречался с президентом Курдистана Масудом Барзани, с премьером Курдистана Нечирваном Барзани с спикером парламента Аднаном Муфти и многим курдскими политическими и общественными деятелями.

Кроме Курдистана бывал в странах Ближнего Востока, США и в странах Европы с поездками исключительного курдского характера.

Сулхадин Касымович участвовал во встрече представителей курдских диаспор стран Европы и бывшего СССР в Швеции в феврале 2016 года.

По словам Сулхадина Касымова главному редактору нашего сайта Османову Рамазану Каримовича он сказал об встрече

таким образом «сейчас во всем мире курдский вопрос в центре внимания, и поэтому столичный встреча наверняка не была сугубо протокольным мероприятием, на встрече присутствовали представители 14 организаций из 8 европейских стран, официально был приглашен наш Международный Конгресс курдских общин, объединяющий 11 организаций из 7 стран бывшего СССР, делегация состояла из 3 человек — доктор Сулхадин Касымов как лидер курдов Кыргызстана, Барзани Набиев из Санкт-Петербурга и Юрия Набиева из Москвы. Это была первая в истории курдских диаспор встре-

ча на которой мы также обменялись мнениями о том как выстроить совместную работу курдских организаций Европы и бывшего Союза собственно, это последнее и было главной задачей встречи

Я выступил на встрече, рассказал о том, что делают курдские общины на пространстве бывшего СССР и внес ряд предложений которые были приняты завершил краткую беседу» Сулхадин Касымов.

Наш герой Сулхадин Касымов рассказал нам об истории Курдов Кыргызстана

В Кыргызстане курды впервые появились в самый пик сталинских репрессий. В июле 1937 года Совнарком и Центральный комитет подписали постановление № 1031127-267 об организации специальных запретных полос из пограничных зон Армении и Азербайджана. Под определением «неблагонадежных» попали населенные пункты, населенные курдами, талышами, армянами и азербайджанцами. Всего тогда были переселены 1325 курдов. В Кыргызстан были депортированы 812 курдов.

Через два года, в 1939 году, было принято еще одно постановление «О плане переселения и хозустройства корейцев, курдов, армян и иранцев на экспедиционные работы в районах строительства БАМ» в Сибири.

«Большая часть переселенных семей была с малолетними детьми, им было тяжелее всех, потому что не могли работать полноценно. Гостеприимные кыргызы нашли возможность принять и разместить сотни тысяч переселенцев разной национальности, которые по воле судьбы оказались в Кыргызстане. Наши старики часто вспоминали первые тяжелые годы пребывания здесь, и главное, что они подчеркивали — это добропорядочность и гостеприимство кыргызского народа.

Мы выжили, благодаря душевной доброте кыргызского народа», - говорит Сулхадин Касымов.

Вторая волна, лишившая курдов родных земель, нахлынула спустя семь лет. В 1944 году 31 июля вышло постановление № 6279 Государственного комитета обороны СССР под грифом «совершенно секретно» в котором требовалось: «переселить из пограничной полосы (!) Грузинской ССР и Аджарской АССР 16 700 хозяйств с населением 86 тысяч турок, курдов и хемшинов, в том числе в Казахскую ССР — 40 тысяч, в Узбекскую ССР — 30 тысяч, в Киргизскую ССР — 16 тысяч человек». «Спецпереселенцам» разрешалось взять с собой только 1 000 кг вещей, продуктов питания и инвентаря на семью. Насильственное переселение было осуществлено в ноябре 1944 года.

По официальным данным, в 1944 году из всех сосланных в Кыргызстан народностей (81 121 человек) 1 533 были курды.

Курдских спецпереселенцев расселили в шахтерских городах Кызыл-Кыя и Кок-Жангак, в Таласе, в горной части Сузак и ряда районах Чуйской области.

Тогда же переселенцев первой волны приравнивали к статусу

второй. Они не имели права без разрешения коменданта спецкомандатуры НКВД отлучаться за пределы района своего расселения. Самовольная отлучка приравнивалась к побегу со всеми вытекающими отсюда последствиями. Согласно правилам, в каждом селе в зоне расселения спецпереселенцев размещалось не более десяти семей.

В истории курдского народа было еще два факта принуждения к массовому выселению. Во время армяно-азербайджанского конфликта в 1989-1990 годы из Армении вынудили уехать курдов, исповедующих ислам, оставив только курдов-езидов, которых стали называть просто «езидами».

После трагических ошских событий 1990 года курдские семьи, проживающие в Сузаке и Кызыл-Кыя, были вынуждены покинуть свои дома и переселиться в Чуйскую область. Только в Оше осталась курдская община, компактно проживающая в двух кварталах южной столицы. По данным объединения «Мидия», сегодня в Сузакском районе проживают 130-140 курдских семей.

В 1956 году после смерти отца всех народов Сталина были отменены все прежние решения о спецпереселенцах, только после этого курды, живущие в Кыргызстане смогли в полной

мере воспользоваться всеми правами советского гражданина.

По данным переписи 1989 года в Кыргызстане проживали 18 300 курдов. Сегодня численность курдского населения даже ниже этих показателей 20-летней давности. В объединении «Мидия» этот факт объяснили двумя обстоятельствами. Во-первых, миграцией. 70% курдов в 90-ые годы (тогда очень многие переселенцы, не только курды, приняли решение вернуться на историческую Родину) из Кыргызстана на Северный Кавказ. Во-вторых, тем, что большая часть курдов из-за национальной политики советского руководства была записана «азербайджанцами». Поэтому в самом объединении кыргызских курдов считают, что их более 40 тысяч, если не обращать внимание на записи в паспортах.

«Киргизские» курды живут на территории Ошской области, особенно много их в городе Кок-Янтак, есть поселения в Талаской и Чуйской долинах живут в Сукулукте в основном курды Каскабулака из Казахстана. Я нередко бываю в этих местах, знаю соплеменников не понаслышке, вижу самые разные грани их повседневного бытия. Не так давно в Джалал-Абаде был создан фольклорный ансамбль, в котором выступали курдские юноши и девушки. Но, к сожалению, этот ансамбль сегодня работает только в парадных отчетах. В соседнем Казахстане ситуация более отрадная. В Джамбульской области во время фестиваля народного творчества курды демонстрировали блюда национальной кухни, образцы старинных ремесел, пели обрядовые песни...

В Киргизии появилась довольно многочисленная курдская интеллигенция, есть научные работники, руководители предприятий. Назову доктора наук Ордихана Джалилова, работающего в ленинградском Институте востоковедения. Этот прекрасный ученый продолжает дело своего отца Джасыме Джалила - известного курдского писателя. Длительная дружба связывает меня с семьей Тельмана Амирова, который работает директором совхоза «40 лет Киргизии» Манасского района. Хочу назвать имена академика АН Казахской ССР Н.К.Надилова - крупного специалиста в области нефтехимии, физика Усена Садыкова, инженера Азима Асанова, биолога Садо Юсипова и сотни других из Казахстана и Кыргызстана.

Курды Кыргызстана активны сегодня как в Республике так и в Средней Азии принося пользу своему народу и стране.

Сулхадин Касымов выпускал газету и журнал курдов Кыргызстана под названием «Ништиман», так же перевел много курдских книг на русский язык.

Несмотря на солидный возраст и сегодня наш герой по-прежнему активно служит своему народу.

Текст подготовил Османов Рамазан Каримович

ПСКмедиа

Макгерк: США продолжат поддерживать Курдистан и Ирак

Соединенные Штаты будут продолжать поддерживать Курдистан и Ирак, заявил в понедельник, 13 декабря, координатор Совета национальной безопасности США по Ближнему Востоку и Северной Африке Бретт Макгерк во время встречи с президентом Курдистана Нечирваном Барзани.

Он подчеркнул, что и Эрбиль, и Багдад "могут полагаться на партнерство США в противостоянии и уничтожении ИГИЛ ("Исламского государства")".

Он также "выразил соболез-

нования семьям павших героев пешмерга, которые недавно пожертвовали своими жизнями в борьбе с ИГИЛ".

Курдский президент, в свою очередь, подчеркнул значение визита Макгерка в Курдистан и Ирак, подтвердив, что неизменная приверженность и поддержка Соединенных Штатов Эрбилю и Багдаду посылает важный сигнал на фоне вывода боевых сил США и Международной коалиции из Ирака.

На встрече, где присутствовали также посол США в Ираке и генеральный консул США в

Эрбиле, стороны обсудили октябрьские выборы в Ираке, их результаты, будущее политического процесса в стране, многосторонние переговоры между иракскими фракциями и партиями и текущие усилия по формированию нового правительства в Багдаде.

"Обсуждения также были сосредоточены на безопасности, военном и финансовом статусе Ирака, атаках и передвижениях ИГ, координации и сотрудничестве между пешмерга и иракской армией, отношениях Эрбиля и Багдада, стратегическом диалоге Ирака и США и путях развития двусторонних отношений", сообщает офис Барзани.

"Другие темы обсуждений включали внутренние события в Курдистане, отношения Ирака со странами в регионе и в мире в целом, региональные события, ситуацию в Сирии и курдский вопрос в стране, а также другие вопросы, представляющие взаимный интерес".

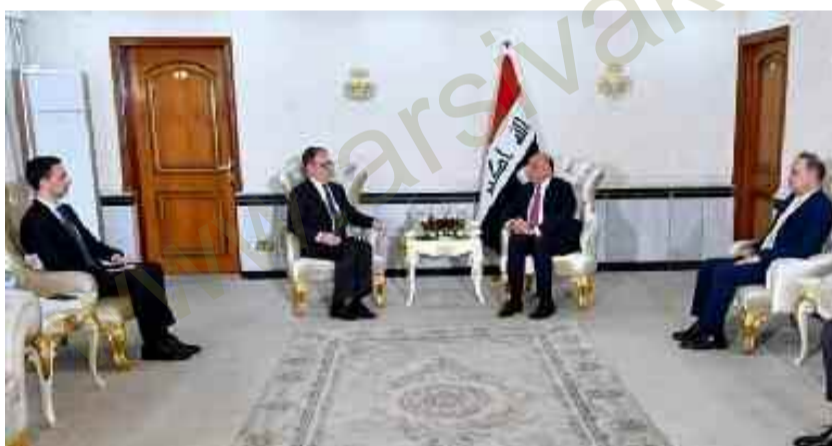
kurdistan.ru

В следующем году Италия возглавит миссию НАТО в Ираке

Ожидается, что Италия станет во главе миссии Организации Североатлантического договора (НАТО) в Ираке в мае следующего года. Об этом 15 декабря заявил новый посол страны Маурицио Криканте во время встречи с министром иностранных дел Ирака Фуадом Хусейном в Багдаде.

Сообщается, что в ходе встречи стороны обменялись мнениями о двусторонних отношениях между их странами, и министр Хусейн подтвердил свою поддержку укреплению отношений между Багдадом и Римом.

"Хусейн подтвердил свою поддержку усилий нового посла по укреплению отношений между Багдадом и Римом и развитию двустороннего сотрудничества для достижения общих интересов", говорится в пресс-релизе офиса

главы иракского МИД.

Они также обсудили вопрос о ядерном соглашении между Ираном и международными сторонами в Вене, отметив, что любой прогресс в этом отношении окажет положительное влияние на региональную ситуацию, и на Ирак, в частности.

Министр Хусейн также выразил готовность своего ведомства предоставить все условия для итальянской дип-

миссии.

Посол Италии, со своей стороны, подтвердил поддержку Ирака правительством Италии и высоко оценил успешное завершение октябрьских выборов.

Он выразил надежду на то, что следующее правительство будет служить интересам иракцев, а также высоко оценил роль Багдада в установлении безопасности и стабильности в регионе.

kurdistan.ru

Сторонники РПК подожгли офис ENKS в День флага Курдистана

17 декабря сторонники турецкой "Рабочей партии Курдистана" (РПК) подожгли офис "Сирийского курдского национального совета" (ENKS) в Дирбасие Сирийского Курдистана, приуро-

чив эту "акцию" ко Дню флага Курдистана.

Как сообщается, несколько членов местного совета ENKS, в том числе одна женщина, были избиты толпой.

В СМИ появились снимки одного из членов ENKS Низамаддина Алико, лицо которого залито кровью, и который продолжает держать флаг Курдистана.

Ранее в среду сторонники

РПК атаковали пограничный переход Пишхабур между Иракским Курдистаном и Сирийским Курдистаном (Рожава), ранив камнями нескольких пограничников.

Более 100 мужчин и женщин пересекли мост, соединяющий границы, и напали на силы безопасности, государственных служащих и пограничников, которые избегали любой реакции, чтобы еще больше не осложнить ситуа-

В День флага Курдистана Масуд Барзани подчеркивает важность единства и мира

Курдский лидер Масуд Барзани, президент "Демократической партии Курдистана" (ДПК), подчеркнул необходимость сохранения и поощрения единства и мирного сосуществования в послании, посвященном Дню флага Курдистана.

"Флаг Курдистана является символом борьбы за свободу и мир, а также принесенных курдской нацией жертв", - говорится в заявлении Барзани.

Он подчеркнул, что флаг Курдистана - это общая ценность, которая принадлежит каждому гражданину Курдистана, независимо от убеждений.

"Под этим флагом мы все владеем своим достоинством и самобытностью. По этому случаю мы подтверждаем послание мира и сосуществования", - добавил курдский лидер. Каждый год 17 декабря курды празднуют День флага Курдистана. Праздник был утвержден парламентом курдского региона Ирака. Национальный курдский флаг, впервые представленный движением "Хойбун", является символом курдской идентичности во всем мире.

kurdistan.ru

Власти Курдистана создали приложение для борьбы с гендерным насилием

Региональное правительство Курдистана (КРГ) в сотрудничестве с Фондом ООН в области народонаселения (ЮНФПА) 16 декабря запустило приложение для борьбы с насилием в отношении женщин. Во время церемонии презентации министр внутренних дел Ребар Ахмед рассказал, что его министерство и Высший совет КРГ по делам женщин сотрудничали с ЮНФПА для запуска приложения "SAFE YOU" по всему Курдистану. По словам министра, власти Курдистана имеют "нулевую терпимость" к тем, кто совершает гендерное насилие, и новое приложение "приблизит нас на один шаг" к обществу, свободному от насилия.

Приложение предупреждает контактных лиц в экстренных случаях, когда жертва насилия находится в опасности. Оно предоставляет неправительственным организациям, соответствующим государственным учреждениям, а также друзьям и членам семьи, контакты которых доступны в приложении, аудиозаписи, а также отслеживание геолокации.

Представитель международного агентства по сексуальному и репродуктивному здоровью в Ираке Рита Колумбия (на фото) заявила, что запуск приложения "действительно своевременен и очень актуален", и теперь Курдистан может предоставлять жертвам услуги по защите от гендерного насилия. По словам министра внутренних дел, за последние три года КРГ получило 46 000 подобных жалоб. Он подтвердил, что региональное правительство будет продолжать поддерживать расширение прав и возможностей женщин, и защищать их от насилия.

kurdistan.ru

ДИПЛОМАТ

№ 04 (463) 15 - 21 декабря 2021-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Масуд Барзани поздравил езидов с их религиозным праздником

Президент "Демократической партии Курдистана" (ДПК) Масуд Барзани направил езидам поздравительное послание

по случаю их религиозного праздника окончания поста Сејна Ројјуэ.

Он передал свои "самые

теплые поздравления и благословения езидским братьям и сестрам в Курдистане и во всем мире", выразив надежду на то, что праздник принесет счастье, мир и безопасность.

Барзани напомнил, что Курдистан "является землей мира и многих религий", пообещав "продолжать сохранять культуру братства и подлинного сосуществования между различными группами и религиями".

Ежегодный праздник окончания поста Сејна Ројјуэ является одним из самых священных религиозных дней для езидов.

kurdistan.ru

Госдепартамент: терроризм остается постоянной угрозой во всем мире

Террористические группировки в течение прошлого года оставались "постоянной и повсеместной угрозой во всем мире", заключил Государственный департамент США в своей новой оценке.

"Соединенные Штаты и их партнеры добились значительных успехов в борьбе с террористическими организациями", – говорится в отчете об усилиях западных стран по борьбе с терроризмом по состоянию на конец 2020 года – последнего года президентства Дональда Трампа.

При этом в докладе отмечается, что "угроза терроризма стала более географически рассредоточенной в регионах по всему миру".

Как отмечают авторы доклада, хотя террористическая группировка "Исламское государство" потеряла все ранее захваченные территории в Ираке и Сирии, "организация и ее подразделения продолжали проводить глобальную террористическую кампанию, совершая смертоносные атаки по всему миру", убив больше людей в 2020 году, чем в любой предыдущий год.

В отчете говорится, что "Аль-Кайда" и ее филиалы столкнулись со "значительной" потерей двух ключевых лидеров, однако их сети "продолжали использовать недостаточно эффективно управляемые пространства, зоны конфликтов и

бреши в системах безопасности на Ближнем Востоке для приобретения террористических ресурсов и проведения террористических атак".

Государственный департамент пришел к выводу, что "Аль-Кайда" "укрепила свое присутствие за рубежом, особенно на Ближнем Востоке и в Африке, где ее дочерние организации АКАП, "Аш-Шабаб" в странах Африканского Рога и "Джамаат Наср аль-Ислам валь-Муслимин" в Сахеле остаются в числе самых активных и опасных террористических группировок в мире".

В докладе также отмечается: "Иран продолжал поддерживать террористические акты на региональном и глобальном уровнях в течение 2020 года. На региональном уровне Иран поддерживал марионеточные и

партнерские группировки в Бахрейне, Ираке, Ливане, Сирии и Йемене, включая "Хезболлу" и ХАМАС".

В докладе говорится, что высокопоставленные члены "Аль-Кайды" "продолжали проживать в Иране, содействуя осуществлению террористических операций", а силы "Кудс" Корпуса стражей исламской революции участвовали в "вербовке, финансировании и организации террористических заговоров в Европе, Африке и Азии, а также в Северной и Южной Америке". Как отмечается в докладе, несмотря на сохраняющуюся террористическую угрозу, США "продолжали играть важную роль" в преследовании иностранных боевиков ИГ и в мобилизации союзных стран на борьбу с глобальным терроризмом.

kurdistan.ru

Премьер-министры Ирака и Курдистана провели телефонные переговоры в связи с наводнением в Эрбиле

Премьер-министру Курдистана Масруру Барзани 17 декабря позвонил его иракский коллега Мустафа аль-Казими после того, как в результате большого наводнения в Эрбиле погибли несколько человек.

Как сообщается в пресс-релизе офиса Барзани, во время телефонного разговора премьер-министр Ирака выразил готовность своего правительства помочь Региональному правительству Курдистана (КРГ) отреагировать на последствия наводнения, а также подчеркнул важность более тесного сотрудничества между Эрбилем и Багдадом в различных областях для обеспечения стабильности и безопасности всех компонентов в стране.

В офисе Казими отметили, что иракский лидер заверил Барзани в том, что предпринимаются меры "в связи с недавней волной дождя и наводнения в регионе".

После телефонного разговора премьер-министр Барзани написал в Twitter: "Спасибо за вашу поддержку, чувства и солидарность, премьер-министр Мустафа аль-Казими".

Внезапные наводнения, вызванные проливными дождями рано утром в пятницу, привели к гибели 11 человек, в том числе трех иностранцев, в разных местах провинции Эрбиль.

Премьер-министр Барзани провел внеочередную встречу с местными властями, чтобы обсудить активизацию операций по оказанию помощи пострадавшим.

kurdistan.ru

"Сирийские демократические силы" ликвидировали пять боевиков "Исламского государства"

Оппозиционные "Сирийские демократические силы" 13 декабря ликвидировали несколько боевиков "Исламского государства" (организация запрещена в РФ), сообщает курдское агентство Rudaw. "Сирийские демократические силы" раскрыли ячейку террористов, скрывавшуюся недалеко от города Аль-Бусейра в провинции Дейр-эз-Зор. Террористы первыми открыли огонь по бойцам оппозиции, осуществлявшим рейд. В результате ответного огня было убито 5 боевиков "Исламского государства", большинство из которых имели при себе пояса смертников. EADaily напоминает, что "Сирийские демократические силы", состоящие в основном из курдов, являются союзниками США.

kurdistan.ru

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXİR СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Baş redaktorun müavini:

Ramiz Qərib

Xüsusi müxbir:

Tariyel Cəlil

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakı Az1040, soyaq

S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица

С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar

mərkəzində yığılıb səhifələnilib və

"Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filiali

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500